Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr.12
par AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* naftas produktu pārkraušanas un uzglabāšanas termināla pārbūves un estakādes tumšo naftas produktu noliešanai no dzelzceļa vagoncisternām būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Derīgs līdz 2020.gada 30.maijam

Paredzētās darbības ierosinātājs:

AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* (reģistrācijas numurs 40003188572), adrese: Ezera iela 22, Rīga, LV – 1034 (turpmāk arī Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA *"Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"* (reģistrācijas numurs 40003374818), adrese: Vīlandes iela 3 – 6, Rīga, LV – 1010 (turpmāk Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums (turpmāk Ziņojums) Birojā iesniegts 2017.gada 2.februārī. Papildināts Ziņojums Birojā iesniegts 2017.gada 27.aprīlī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* (turpmāk Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šī likuma 20.panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Naftas produktu pārkraušanas un uzglabāšanas termināla pārbūve[1] un estakādes tumšo naftas produktu noliešanai no dzelzceļa vagoncisternām būvniecība (turpmāk Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Rīga, Ezera iela 22 (nekustamais īpašums ar kadastra numuru 0100 068 0160) (turpmāk Darbības vieta).

[1] Ziņojumā izmantots termins rekonstrukcija, bet, ņemot vērā izmaiņas nozarē lietotajā terminoloģijā, Atzinumā tiek lietots termins pārbūve, kas atbilstoši Būvniecības likuma Pārejas noteikumu 7.punktam atbilst jēdzienam rekonstrukcija.

3. Īss Paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību, ietekmes uz vidi novērtējumu un Paredzētās darbības ierosinātāju:

3.1.1. Ierosinātāja nodarbojas ar naftas produktu pieņemšanu, uzglabāšanu un tālāku nosūtīšanu. Uzņēmums darbību veic naftas produktu terminālī, kas ir izvietots Rīgas Brīvostas teritorijā, Mīlgrāvja kanāla kreisajā krastā, nekustamajos īpašumos ar kadastra numuriem 0100 068 0160 (Ezera iela 22), 0100 068 2000 un 0100 068 0300. Visus produktus teritorijā piegādā dzelzceļa vagoncisternās caur dzelzceļa staciju *"Mangaļi"* un izved galvenokārt ar tankkuģiem, atsevišķu produktu transportēšanai tiek izmantots autotransports. Termināļa teritorija ir labiekārtota konkrētā tipa darbībai – tajā ir izvietotas atbilstošas tehnoloģiskās iekārtas, infrastruktūra un administrācijas būves.

3.1.2. Ierosinātājas darbību regulē Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk Lielrīgas Pārvalde) 2011.gada 30.septembrī izsniegtā atļauja Nr.RI11IB0118 B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai (ar 2012.gada 15.jūnija un 2015.gada 31.augusta grozījumiem) (turpmāk Atļauja). Atļauja izsniegta gaišo un tumšo naftas produktu (vakuumgāzeļļa, krāšņu kurināmais, mazuts, petroleja, dīzeļdegviela, slānekļa eļļa, industriālā eļļa, naftas bitums ceļiem, deasfaltizāts, hidrokrekinga atlikums, pirolīzes sveķi, kuģu degviela) saņemšanai, īslaicīgai uzglabāšanai un nosūtīšanai ar kopējo apgrozījumu līdz 5,1milj. tonnu/gadā.

3.1.3. Kaut arī atbilstoši Atļaujas nosacījumiem maksimālais pieļaujamais naftas produktu apgrozījums uzņēmumā ir 5,1milj.t/gadā, pašreizējais uzņēmuma tehniskais aprīkojums un kravu piegādes risinājumi nespēj efektīvi nodrošināt šāda apjoma naftas produktu pieņemšanu un uzglabāšanu termināļa teritorijā. Kopš 2009.gada lielākais faktiskais pārkraujamo produktu daudzums atbilstoši Ziņojumā norādītajam ir bijis nedaudz mazāks – ~4,5milj.t/gadā. Kā norādīts Ziņojumā Paredzētā darbība ir nepieciešama, lai uzlabotu uzņēmuma darba efektivitāti un konkurētspēju, kā arī samazinātu dzelzceļa vagoncisternu dīkstāves laiku. Paredzētās darbības ietvaros tiek plānots demontēt vienu no uzņēmuma teritorijā esošajiem rezervuāru parkiem ar 19 horizontāliem rezervuāriem un tā vietā izbūvēt trīs jaunus rezervuārus ar kopējo ietilpību 24900m^3, tādējādi palielinot kopējo naftas termināla rezervuāru ietilpību no ~67713m^3 līdz 90419m^3. Pie jaunbūvējamā rezervuāru parka paredzēta tehnoloģiskās sūkņu stacijas izbūve. Plānota arī vēl vienas (piektās) dzelzceļa vagoncisternu noliešanas divpusējās estakādes būvniecība un naftas produktu sildīšanas procesā radušos tvaiku savākšanas un attīrīšanas iekārtas uzstādīšana. Ierosinātāja paredz izmaiņas pārkraujamo naftas produktu sortimentā un konkrētu produktu apgrozījumā, bet netiek plānots palielināt kopējo Atļaujā noteikto pārkraujamo produktu maksimālo daudzumu – 5,1milj.tonnas/gadā.

3.1.4. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (turpmāk arī IVN) Paredzētajai darbībai tika piemērota ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultātā ar Biroja 2013.gada lēmumu Nr.124 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"*. IVN piemērots, jo saistībā ar konkrēto teritoriju un uzņēmuma darbību jau iepriekš vairākkārtēji tika novērotas problēmsituācijas, kas galvenokārt saistītas ar gaisu piesārņojošo vielu, tostarp smaku izplatību, kā arī ar termināli saistītās satiksmes infrastruktūras kravu pieņemšanas kapacitāti. Programmu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam Birojs izdevis 2013.gada 8.augustā (turpmāk Programma).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

3.2.1. Ierosinātāja saimniecisko darbību veic Jaunmīlgrāvī, Rīgas Brīvostas teritorijā. Uzņēmuma teritoriju veido trīs nekustamie īpašumi ar kadastra numuriem 0100 068 0160

(Ezera iela 22), 0100 068 2000 un 0100 068 0300. Paredzētā darbība plānota nekustamajā īpašumā ar kadastra numuru 0100 068 0160 (Ezera iela 22).

3.2.2. Saskaņā ar spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam grafisko daļu *"Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana"* nekustamais īpašums Ezera ielā 22 atrodas daļēji zonējumā *"Jūras ostas apbūves teritorija (O_O)"*, un daļēji – *"Ostas ražošanas un komercdarbības apbūves teritorijā (O_R)"*. Atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībām zonējumā *"Jūras ostas apbūves teritorija (O_O)"* atļautā izmantošana ir jūras ostas termināļu apbūve un ar ostas darbību saistītu būvju un navigācijas un hidrotehnisko būvju būvniecība un izmantošana. Zonējumā *"Ostas ražošanas un komercdarbības apbūves teritorijā (O_R)"* atļautā izmantošana ir ar ostas darbību saistītu vispārīgās ražošanas uzņēmumu, transporta infrastruktūras objektu un komerciāla rakstura objektu būvniecība un izmantošana.

3.2.3. Uzņēmuma teritorija D pusē robežojas ar garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību *"Priede"* un uzņēmumiem SIA *"Pro GĀZE SNGB"* un SIA *"Elme Messer"*. Termināla Z pusē atrodas SIA *"Vega Stividors"* teritorija, savukārt A uzņēmums robežojas ar Ezera ielu, aiz kuras ~50m attālumā no termināla atrodas dzelzceļa līnija *"Zemitāni – Skulte"*. R pusē AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* robežojas ar Mīlgrāvja kanālu.

3.2.4. Darbības vietai tuvākās dzīvojamās mājas atrodas Jaunmīlgrāvja, Aplokciema un Vecmīlgrāvja dzīvojamos rajonos – Jaunmīlgrāvī ~170m attālumā uz D, Aplokciemā ~300m attālumā uz DA un Vecmīlgrāvī ~600m attālumā uz R no termināļa. Tuvākās sabiedriskas nozīmes ēkas – ģimenes krīzes centrs *"Mīlgrāvis"* un dienas aprūpes centra *"Saule"* filiāle atrodas Ezera ielā 21 ~500m attālumā uz DA no uzņēmuma. Aptuveni 220m uz ZA no termināla teritorijas atrodas Ozo Golfa Klubs.

3.2.5. Līdz 1967.gadam termināla teritorijā darbojās superfosfāta rūpnīca, pēc tam aerosolu ražotne *"Svaigums"*, bet Ierosinātāja saimniecisko darbību termināļa teritorijā uzsākusi 1994.gadā. Pašreiz AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* teritorijā ir izvietots naftas produktu terminālis, kas nodarbojas ar gaišo (dīzeļdegviela, krāšņu kurināmais, petroleja, slānekļa eļļa, kuģu degviela) un galvenokārt tumšo naftas produktu (mazuts, vakuumgāzeļļa, Hidrokrekinga atlikums, naftas bitums ceļiem, pirolīzes sveķi, industriālās eļļas, deasfaltizāts) saņemšanu, īslaicīgu uzglabāšanu un tālāku nosūtīšanu.

3.2.6. Atbilstoši Atļaujai terminālī pašreizējais produktu sortiments un maksimāli pieļaujamais apgrozījums ir vakuumgāzeļļas grupas produkti 3500tūkst.t/gadā, mazuta grupas produkti 800tūkst.t/gadā, tā saucamie hidrokrekinga grupas (hidrokrekings, naftas bitums, pirolīzes sveķi, deasfaltizāts un industriālās eļļas) produkti 360tūkst.t/gadā, gaišo naftas produktu grupa (kuģu degviela, krāšņu kurināmais, dīzeļdegviela un slānekļa eļļa) 390tūkst.t/gadā, tā saucamie *"kerosīna"* jeb petrolejas grupas produkti 50tūkst.t/gadā. Kopējais atļautais pārkraujamo produktu apjoms ir 5100000t/gadā. Atbilstoši Ziņojuma 2.1.2. tabulā norādītajam faktiskais pārkraujamo produktu apjoms laika periodā no 2009. – 2016.gadam variē no ~2,38milj.t/gadā līdz ~4,46milj.t/gadā (vidēji ~3,46milj.t/gadā).

3.2.7. Termināla teritorijā ir izvietotas gan tehnoloģiskās iekārtas un būves pamatprocesa – naftas produktu pārkraušanas – veikšanai, gan saimnieciskas būves un aprīkojums termināla vispārējās darbības nodrošināšanai. Termināla teritorijā izvietots arī aprīkojums procesu drošības nodrošināšanai un reaģēšanai iespējamās avārijas situācijās. Pašlaik teritorijā atrodas šādi objekti:

3.2.7.1. 33 rezervuāri terminālī pārkraujamo produktu uzglabāšanai – 14 vertikāli rezervuāri ar darba tilpumu 66419m^3 un 19 horizontāli rezervuāri ar kopējo darba tilpumu 1294,2m^3. Produktu uzglabāšanas rezervuāri ir grupēti 6 rezervuāru laukumos, kurus norobežo atsevišķi dzelzsbetona apvaļņojumi;

3.2.7.2. 2 × 20,5m^3 horizontāli rezervuāri mazuta glabāšanai katlu mājas vajadzībām avārijas gadījumā;

3.2.7.3. 4 divpusējas tumšo naftas produktu noliešanas estakādes ar kopumā 92 pārkraušanas vietām. 13 pārkraušanas vietās iespējams pārkraut arī gaišos naftas produktus. Trīs no noliešanas estakādēm ir aprīkotas ar nojumēm;

3.2.7.4. 6 tehnoloģiskās sūkņu stacijas;

3.2.7.5. kompresoru stacija;

3.2.7.6. katlu māja ar 5 apkures katliem;

3.2.7.7. 3 ugunsdzēsības sūkņu stacijas;

3.2.7.8. 2 lietus ūdeņu attīrīšanas stacijas;

3.2.7.9. autocisternu uzpildes vieta;

3.2.7.10. dīzeļdegvielas uzpildes punkts, kurā ar dīzeļdegvielu tiek uzpildīts smagais autotransports;

3.2.7.11. 2 tankkuģu piestātnes JM-26 un JM-27;

3.2.7.12. ēkas un objekti, kas tiešā veidā nav iesaistīti tehnoloģisko procesu norisē, bet tiek izmantoti šo procesu norises nodrošināšanā – administrācijas ēka, dispečeru un sadzīves ēka, remonta – mehāniskā iecirkņa ēka, noliktava un garāža.

3.2.8. Terminālī pārkraujamo produktu piegāde un transportēšana tiek organizēta pa dzelzceļu, bet izvešana galvenokārt ar jūras transportu, neliels produktu apjoms – ar autocisternām. AS *"B.L.B Baltijas terminmāls"* pārvadājumus pa dzelzceļu veic, izmantojot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru. AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* adresēto naftas produktu kravas lielākoties pienāk Šķirotavas stacijā, no kuras vilcieni 50 – 57 vagoncisternu sastāvā un ap 4,5 tūkst. tonnu bruto tiek pieņemti stacijā *Mangaļi*. No stacijas *Mangaļi* naftas produkti uzņēmuma teritorijā tiek piegādāti pa pievedceļu, kas izvietots zemes gabalos ar kadastra numuriem 0100 068 0015 un 0100 068 2133. Naftas produktu piegādi uz dzelzceļa staciju *"Mangaļi"* un vagonu kārtošanu stacijā veic VAS *"Latvijas dzelzceļš"*, kas darbojas saskaņā ar VVD Lielrīgas pārvaldes izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI12IB0082 nosacījumiem. Šobrīd VAS *"Latvijas dzelzceļš"* AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* adresētās dzelzceļa kravas piegādā stacijā *"Mangaļi"* uz 8. vai 9.ceļa, kur tie tiek tālāk apstrādāti saskaņā ar tehnoloģiskā procesa prasībām. No dzelzceļa stacijas *"Mangaļi"* uz AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* ar ČME-3 sērijas manevru lokomotīvi vagoncisternas tiek padotas uz izkraušanas vietām vai stāvēšanas ceļiem. Kopējais maksimālais uzpildītu dzelzceļa cisternu daudzums, kas var atrasties uzņēmuma teritorijā, ir 250 vienības.

3.2.9. Daļu pārkrauto naftas produktu AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* izved autocisternās pa Ezera ielu Mīlgrāvja ielas vai Tvaika ielas virzienā. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas transporta modeļa EMME2 datiem diennakts vidējā satiksmes intensitāte Ezera ielā ir ~7000 vieglās automašīnas un ~500 kravas automašīnas. No uzņēmuma teritorijas naftas produktu transportēšana tiek veikta ar vidēji 3582 auto reisiem/gadā (~10 reisi/diennaktī), bet atbilstoši Ziņojumā norādītajam nākotnē šo apjomu paredzēts samazināt līdz ~500reisiem/gadā (~1,4reisi/diennaktī). Ziņojumā novērtēts, ka AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* autotransports uzskatāms par nenozīmīgu daļu no kopējās satiksmes intensitātes Ezera ielā.

3.2.10. Naftas produktu pārkraušanas tehnoloģiskais process sastāv no vagoncisternu padošanas uz naftas produktu noliešanas estakādēm, kas paredzētas produktu noliešanai no dzelzceļa vagoncisternām rezervuāros vai tieši uz tankkuģiem. Tumšos naftas produktus pirms pārkraušanas no dzelzceļa vagoncisternām uz rezervuāriem nepieciešams sildīt, tādējādi

nodrošinot pārkraušanai nepieciešamo produktu viskozitāti. Tumšo naftas produktu uzsildīšana vagoncisternās notiek ar recirkulācijas metodi, kuras laikā tā tumšo naftas produktu daļa, kas uzsildīta tvaika – tumšo naftas produktu siltummainī, tiek padota atpakaļ uz vagoncisternu līdz viss produkta daudzums sasniedzis nepieciešamo temperatūru un viskozitāti. Tvaika ražošanu nodrošina termināļa teritorijā esošā katlu māja ar apkures katliem. Dzelzceļa vagoncisternu noliešanas vietas ir nodrošinātas ar noslēdzošiem konusveida vākiem, lai samazinātu naftas produktu tvaiku emisiju, kas rodas, sildot produktu. Naftas produktu pārsūknēšanai no estakādēm uz rezervuāriem vai tankkuģiem tiek izmantotas sūkņu stacijas. Produktu pieņemšana un pārsūknēšana tiek veikta nepārtrauktā diennakts darba režīmā. Naftas bitumu ceļiem (līdz 100000t/gadā) un mazutu (līdz 10000t/gadā) izved ar autocisternām (tilpums 30m^3). Arī autocisternas tiek uzpildītas, izmantojot sūkņu staciju.

3.2.11. Elektroenerģija uzņēmumam tiek piegādāta no centrālās 10kV apakšstacijas. Siltumenerģijas piegāde no ārējiem piegādātājiem nenotiek. Apsildei un ražošanas procesiem tiek izmantota siltumenerģija no uzņēmuma katlu mājas. Gada laikā kā kurināmais tiek patērēta dabas gāze līdz 22000000m^3/gadā.

3.2.12. Uzņēmumā radušies sadzīves atkritumi tiek uzglabāti metāla konteineros un nodoti atkritumu apsaimniekotājam. Termināla darbības rezultātā rodas arī bīstamie atkritumi, proti, eļļas – ūdens maisījums no lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāli u.c., kas tiek ievietoti speciālos, marķētos bīstamo atkritumu konteineros un nodoti atkritumu apsaimniekotājam. Arī uzņēmuma teritorijas sanācijas darbos izmantotie absorbenti tiek nodoti bīstamo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.

3.2.13. Ūdens uzņēmumā tiek izmantots gan sadzīves, gan ražošanas (katlu mājā un dzelzceļa estakāžu mazgāšanai) vajadzībām, kā arī ugunsdzēsības sistēmas darbības nodrošināšanai. Sadzīves, ražošanas un ugunsdzēsības vajadzībām ūdeni nodrošina SIA *"Rīgas ūdens"*. Ugunsdzēsības sistēmas apgādei un saimnieciskām vajadzībām – laistīšanai, mazgāšanai u.c. ūdens nelielā apjomā tiek iegūts arī no Mīlgrāvja. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam kopš 2011.gada ūdens patēriņš uzņēmumā nav pārsniedzis 131211m^3/gadā.

3.2.14. Lietus notekūdeņi un dzelzceļa estakāžu mazgāšanas ūdeņi no tehnoloģisko iekārtu laukumiem, dzelzceļa estakādēm un rezervuāru parka teritorijas tiek secīgi novadīti attīrīšanai divās attīrīšanas ietaisēs, pēc attīrīšanas novadīti kontrolakā un tālāk pilsētas lietus kanalizācijā Ezera ielā. Sadzīves un ražošanas vajadzībām (katlu mājai) izmantotie ūdeņi bez iepriekšējas attīrīšanas saskaņā ar noslēgto līgumu ar SIA *"Rīgas Ūdens"* tiek novadīti pilsētas sadzīves kanalizācijā. Gada laikā no termināla teritorijas pilsētas sadzīves kanalizācijas tīklos tiek novadīti 175000m^3 notekūdeņu, taču daļa no šī apjoma ir notekūdeņi no uzņēmuma SIA *"Vega Stividors"*, ar ko Ierosinātājai ir kopēji inženiertīkli.

3.2.15. Atbilstoši VSIA *"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra"* (turpmāk LVĢMC) datu bāzē *"Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs"* pieejamai informācijai AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* termināla teritorija ir reģistrēta kā piesārņota vieta ar reģistrācijas Nr.01964/611, teritorijā konstatēts naftas produktu un smago metālu piesārņojums gruntī un gruntsūdeņos. AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* teritorijā tiek veikts pastāvīgs grunts un gruntsūdeņu monitorings, kā arī periodiski sanācijas darbi.

3.2.16. Paredzētās darbības teritorija pilnībā atrodas paaugstināta riska objekta SIA *"Pro gāze SNGB"* sašķidrinātas naftas bāzes 500m ierobežojumu joslā, kur atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 82.punktam ir aizliegta sprādzienbīstamu un ugunsbīstamu objektu būvniecība, izņemot, ja tas ir nepieciešams esošo objektu

darbības nodrošināšanai t.i. jaunu objektu būvniecība netiek pieļauta, bet esošo objektu attīstībair pieļaujama ar papildus nosacījumiem.

3.2.17. Novērtējot vides apstākļus uzņēmuma teritorijā un tā apkārtnē, Ziņojumā norādīts sekojošais:

3.2.17.1. Terminmāls ir izvietots Piejūras zemienes Rīgavas līdzenuma lēzeni viļņotā teritorijā, ko veido Daugavas delta un Litorīnas jūras līdzenums. Tagadējā uzņēma teritorija savulaik bijusi Daugavas attekas paliene, bet 19.gadsimta beigās uzsākta uzbēruma veidošana.

3.2.17.2. Teritorijas ģeoloģisko griezumu veido augšdevona terigēnie ieži un kvartāra nogulumi. Termināļa teritorijā kvartāra nogulumu augšējo daļu (līdz 4m biezumam) veido tehnogēnie nogulumi – superfosfāta ražošanas izdedži ar šķembām, oļiem, ķieģeļu atlūzu piemaisījumiem un smalkas smilts starpslāņiem, kas tikuši izmantoti teritorijas uzbēršanai. Izdedži izplatīti gandrīz visā termināļa teritorijā, izņemot piekrasti ~150m attālumā no Mīlgrāvja. Virs superfosfāta izdedžiem visā termināļa teritorijā uzbērta mālaina, dažādgraudaina smilts ar būvgružiem, šķembām, oļiem un celtniecības atkritumiem. Atsevišķās vietās termināļa teritorijā sastopamas elektrospuldžu stikla lauskas ar smilti un dažādiem atkritumiem. Šie nogulumi sasniedz ~1m. Zemāk ieguļošos kvartāra nogulumus veido apraktās augsnes slānis, ezeru un purvu organogēnie nogulumi (dūņas), Litorīnas jūras, Baltijas ledus ezera, glaciolimniskās izcelsmes un glacigēnie nogulumi.

3.2.17.3. Gruntsūdens horizonts termināļa teritorijā ir piesaistīts diviem ģenētiskajiem nogulumu tipiem – ar uzbēruma nogulumiem saistītais bezspiediena gruntsūdeņu horizonts un ar Litorīnas jūras un Baltijas ledus ezera smalkgraudainajām smiltīm saistītais vāja spiediena gruntsūdeņu horizonts. Ar tehnogēnajiem nogulumiem saistītā gruntsūdens līmeņi termināļa teritorijā atkarībā no reljefa atrodas 1,6 – 2,0m dziļumā no zemes virsmas, un tos no Litorīnas jūras un Baltijas ledus ezera ūdeņiem atdala vāji ūdenscaurlaidīgs dūņu slānis. AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* teritoriju ZA virzienā šķērso ūdenssķirtne, kas gruntsūdeņu plūsmu tehnogēnajos nogulumos sadala 2 virzienos – uz Mīlgrāvja pusi un Ezera ielas virzienā. Gruntsūdens horizonta barošanās avots ir nokrišņi, ar Litorīnas jūras nogulumiem saistītais horizonts barojas arī ar virszemes ūdeņiem (no Ķīšezera).

3.2.17.4. Darbības vietā atklātu ūdensteču vai ūdenstilpju nav, bet teritorija atrodas tiešā tuvumā (kreisajā krastā) Mīlgrāvim, kas savieno Ķīšezeru ar Daugavu. Ķīšezers atrodas ~0,8km attālumā no Darbības vietas, Daugava ~2,9km attālumā. Sarkandaugava atrodas ~1,2km attālumā no termināļa teritorijas.

3.2.17.5. Termināļa teritorijas augstuma atzīme ir virs 3,0m BS un atbilstoši Ziņojumā norādītajam teritorijā nepastāv applūšanas risks.

3.2.17.6. Ziņojumā novērtēts, ka Darbības vieta jau ilgstoši ir industriāla teritorija, tādēļ tajā bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai nozīmīgu vietu vai objektu nav. Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas neviena īpaši aizsargājama dabas teritorija, mikroliegums vai īpaši aizsargājamu sugu atradne. Darbības vietai tuvākā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) ir dabas liegums *"Jaunciems"*, kas atrodas ~2,5km attālumā. Ņemot vērā Ziņojumā norādīto, Paredzētās Darbības tieša ietekme uz aizsargājamām dabas vērtībām netiek prognozēta, un Biroja Atzinumā nav nepieciešams noteikt papildus obligātos nosacījumus īpaši aizsargājamo dabas vērtību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un aizsardzībai, un tālāk Atzinumā detalizētāk šis aspekts netiek vērtēts.

3.2.18. Ziņojumā novērtēts, ka Mīlgrāvja iela uzskatāma par nozīmīgāko vietu termināla teritorijas vizuālajai uztverei. Attālākas teritorijas kā termināla vizuālās uztveres vietas

minētas arī Aplokciems un dažādu pakalpojumu objekti Mīlgrāvja ielā – degvielas uzpildes stacijas un veikali. Ņemot vērā Paredzētās darbības veidu un Darbības vietas atrašanos Rīgas Brīvostas teritorijā, jau esošā naftas terminālī, Ziņojumā novērtēts, ka ainavas aspekts šajā IVN nav uzskatāms par nozīmīgu faktoru.

3.2.19. AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* teritorijā neatrodas kultūras pieminekļi un/vai kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti. Ne termināļa teritorija, ne tās tuvākā apkārtne neskar valsts aizsardzībā esošu kultūras pieminekļu aizsardzības zonas. Tuvākie kultūras pieminekļi atrodas Vecmīlgrāvī vairāk nekā 1km attālumā no Darbības vietas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

3.3.1. Kaut arī atbilstoši Ierosinātājai izsniegtajai Atļaujai uzņēmumā jau pašreiz pieļaujamais maksimālais kravu apgrozījums ir 5,1milj.t/gadā, uzņēmuma tehniskais aprīkojums un kravu piegādes risinājumi nespēj efektīvi nodrošināt šāda produktu apjoma pārkraušanu. Paredzētās darbības ietvaros plānots gan veikt termināla pārbūvi, tādējādi palielinot kravu pieņemšanas un uzglabāšanas kapacitāti, gan arī paredzētas izmaiņas pārkraujamo produktu sortimentā un atsevišķu produktu pārkraušanas apjomā. Kopējo pašreiz Atļaujā noteikto maksimāli pieļaujamo produktu apgrozījumu 5,1milj.t/gadā nav paredzēts mainīt.

3.3.2. Ierosinātāja paredz iespēju turpmāk pārkraut 22 produktus, un Ziņojumā norādīts, ka daudzi no jaunajiem produktiem pēc ķīmiskām un fizikālām īpašībām ir līdzīgi līdz šim pārkrautajiem produktiem. Izvērtējot ķīmisko vielu maisījumu fizikālos, ķīmiskos parametrus un ķīmisko sastāvu atbilstoši sertifikātiem, drošības datu lapām un Eiropas ķīmisko vielu aģentūras ECHA datubāzei, pārkraujamie produkti Ziņojumā grupēti septiņās grupās:

3.3.2.1. Mazuta grupas produkti (mazuts un pielīdzināmie produkti – apkārtējai videi bīstamas vielas (mazuts), antiseptiķis, kurināmās degvielas piedeva, tehnoloģiskā degviela, atmosfēras pārtvaices atlikumi). Kopējais mazuta grupas produktu pārkraušanas apjoms tiek plānots līdz 2,113milj.t/gadā.

3.3.2.2. Vakuumgāzeļļas grupas produkti (vakuumgāzeļļas un tām pielīdzināmie produkti – naftas degviela, destilāts (smagais), kurināmā eļļa, eļļas materiāli). Kopējais vakuumgāzeļļas grupas produktu pārkraušanas apjoms tiek plānots līdz 3,12milj.t/gadā.

3.3.2.3. Hidrokrekinga grupas produkti (hidrokrekings, katalītiskā gāzeļļa). Kopējais hidrokrekinga grupas produktu pārkraušanas apjoms tiek plānots līdz 0,52milj.t/gadā.

3.3.2.4. Naftas bitums ar pārkraušanas apjomu līdz 5000t/gadā.

3.3.2.5. Dīzeļdegvielas grupas produkti (dīzeļdegviela un tai pielīdzinātie produkti – kurināmā degviela, kuģu degviela). Kopējais šīs grupas produktu pārkraušanas apjoms tiek plānots līdz 60000t/gadā.

3.3.2.6. Tā saucamie kerosīna grupas produkti (kerosīns (petroleja) un tam pielīdzinātais produkts – reaktīvā degviela). Kerosīna grupas produktu pārkraušanas apjoms plānots līdz 20000t/gadā.

3.3.2.7. Pirolīzes produkti ar apjomu līdz 65000t/gadā.

Šis Ziņojuma 3.2.2.tabulā norādītais ir plānotais dažādu produktu grupu lielākais iespējamais mainīgais daudzums, nepārsniedzot kopējo maksimālo kravu apgrozījumu (5,1 milj.t/gadā).

3.3.3. Salīdzinot ar pašreiz Atļaujā noteikto, Paredzētās darbības ietvaros plānota mazuta, hidrokrekinga grupas produktu un pirolīzes produktu pieļaujamā apgrozījuma palielināšana un vakuumgāzeļļas grupas produktu, naftas bitumu, dīzeļdegvielas, un kerosīna grupas produktu apgrozījuma samazinājums. Slānekļa eļļas un deasfaltizāta pārkraušana vairs netiek paredzēta.

3.3.4. Termināļa pārbūves darbi plānoti Darbības vietā – nekustamajā īpašumā ar kadastra numuru 0100 068 0160 (Ezera ielā 22), termināļa centrālajā un A daļā. Plānotie būvniecības darbi ietver:

3.3.4.1. Jauna rezervuāra parka būvniecību. Jaunos rezervuārus plānots izbūvēt teritorijā, kur pašreiz atrodas horizontālo cisternu parks ar 19 tērauda rezervuāriem (kopējā ietilpība 1294,2m^3). Nepieciešamā platība jaunā rezervuāru parka būvniecībai Ziņojumā norādīta 3440,7m^2. Pirms jaunā rezervuāru parka būvniecības uzsākšanas tiks veikta esošo horizontālo cisternu, tehnoloģisko cauruļvadu un armatūru demontāža, tiks nojaukti pamati, kā arī citas pazemes būves un komunikācijas. Pārbūves rezultātā tiks pārvietota arī cauruļvadu estakāde, ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli un citas inženierkomunikācijas, kas atrodas perspektīvās celtniecības vietā. Demontējamās cisternās tika uzglabāts krāšņu kurināmais, un Ziņojumā novērtēts, ka cisternu tīrīšana nav nepieciešama, jo tajās nav uzglabāti tumšie naftas produkti. Cisternas paredzēts noslēgtā veidā demontēt no pamatiem un ar autotransportu izvest no termināla teritorijas. Ārpus termināla teritorijas cisternas tiks pielāgotas tālākai ekspluatācijai pēc to izmantošanas veida vai sagrieztas un nodotas pārkausēšanai. Jaunbūvējamo rezervuāru ģeometriskā ietilpība norādīta 3 × 8300m^3, projektētā faktiskā ietilpība (darba tilpums) 3 × 8000m^3. Plānoto rezervuāru sienas augstums Ziņojumā norādīts 20m. Jaunajam rezervuāru parkam plānota hidromembrānu pamatne un vienots 2,92m augsts dzelzsbetona apvaļņojums. Paredzēta urbto pāļu izmantošana, lai mazinātu ietekmi uz piegulošajiem rezervuāriem un būvēm. Grunts izņemšana nozīmīgos apjomos nav plānota un Ziņojumā nav raksturota, bet, atrokot būvbedres rezervuāru parka un estakādes būvniecībai tiks papildus pārbaudīts grunts piesārņojums ar smagajiem metāliem un naftas produktiem. Tādējādi nav izslēgts, ka būvdarbu gaitā tomēr var būt nepieciešamība daļēji izņemt piesārņotas gruntis. Piesārņojuma raksturīgajās vietās plānots ierīkot papildus novērošanas punktus, kurus paredzēts iekļaut esošajā grunts un gruntsūdeņu monitoringa sistēmā.

3.3.4.2. Tehnoloģiskās sūkņu stacijas, kas paredzēta produktu pārsūknēšanai no jaunbūvējamajiem rezervuāriem uz tankkuģu piestātnēm, recirkulācijai (produktu uzsildīšanai rezervuāros), kā arī produkta pārsūknēšanai no viena rezervuāra uz otru, būvniecība. Plānotās sūkņu stacijas platība – 162m^2. Ziņojumā norādīts, ka vieta, kur plānots būvēt sūkņu staciju, atrodas uz līdzenas, labi sagatavotas teritorijas, kuru būs nepieciešams attīrīt no kokiem un krūmiem. Pēc teritorijas sagatavošanas darbiem tiks izstrādāta būvbedre un izbetonētas monolītas dzelzsbetona konstrukcijas, ieskaitot padziļinājumu, kas nepieciešams, lai avārijas gadījumā pārsūknējamais produkts uzkrātos tur, nevis nonāktu gruntī. Virs dzelzsbetona konstrukcijām tiks izbūvēta atklāta tipa metāla nojume. Sūkņus paredzēts izvietot atklātā tipa nojumes ēkā, lai mazinātu sūkņu radīto troksni, tajā pašā laikā saglabājot dabīgās vēdināšanas iespēju. Sūkņu stacijā paredzēts izvietot 6 sūkņus – 4 × 255m^3/stundā un 2 × 50m^3/stundā. Naftas produktu pārsūknēšanas ražība maršrutā rezervuāru parks – tankkuģu piestātne paredzēta 1120m^3/stundā. Produkta recirkulāciju paredzēts nodrošināt ar ražību 255m^3/stundā. Blakus sūkņu stacijai 55m^2 laukumā paredzēts izbūvēt aizbīdņu vadības mezglu, kurā varētu atrasties līdz 25 aizbīdņiem.

3.3.4.3. Paredzēta dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādes būvniecība 1731,26m^2 platībā. Estakāde paredzēta tumšo naftas produktu pieņemšanai pa dzelzceļu,

noliešanai un pārsūknēšanai uz rezervuāriem vai tankkuģu piestātnēm. Estakāde plānota divpusēja ar atklāta tipa nojumi, vienlaicīgi 2 × 11 četrasu vagoncisternu pieņemšanai, estakādes garums norādīts 132m. Estakādi paredzēts būvēt teritorijā, kur pašreiz atrodas dzelzceļa atzari vagoncisternu īslaicīgai uzglabāšanai un šķirošanai. Estakādi paredzēts izvietot paralēli esošajai gaišo – tumšo naftas produktu noliešanas estakādei attālumā, kas nodrošina piebraukšanu ugunsdzēsības tehnikai. Būvniecības procesā plānots demontēt daļu no esošajiem dzelzceļa atzariem un izbūvēt jaunajai estakādei nepieciešamos. Pāļu konstrukciju izbūve netiek plānota, bet visas konstrukcijas plānots balstīt uz dzelzsbetona plātnes ar hidromembrānu vai plātnes no blīva hidrotehniska betona ar kritumu un metāla teknēm iespējamo nolijumu novadīšanai. Jaunbūvējamā estakādē paredzēts uzstādīt tādas konstrukcijas vagoncisternu noslēdzošo lūku vākus, kas blīvi nosedz atvērtās vagoncisternu lūkas un neļauj produkta tvaikiem nokļūt atmosfērā. Sildīšanas laikā vāki atradīsies uz cisternu lūkām un naftas produktu tvaiki ar nosūces ventilatoru tiks novadīti uz tvaiku apstrādes sistēmu.

3.3.4.4. Naftas produktu tvaiku savākšanas un attīrīšanas sistēma plānota termināļa teritorijā starp saimniecības ēku un transformatoru ēku TP10. Lai veicinātu no dūmeņa izplūstošo emisiju izkliedi, objekts plānots pēc iespējas tālāk no apbūves teritorijām. Pašreiz teritorijā atrodas krūmi, nelieli koki un neliela metāla palīgbūve. Teritorijas sagatavošanas darbi ietver attīrīšanu no kokiem un krūmiem un metāla palīgēkas nojaukšanu. Ziņojumā kā Paredzētās darbības alternatīvas tiek vērtētas divas iespējamās tvaiku apstrādes alternatīvas – adsorbcijas metode (emisiju samazināšana, izmantojot aktivētās ogles filtru) un termiskā oksidēšana jeb *"lēnā sadedzināšana"*. Ziņojumā norādīts, ka naftas produktu savākšanas un attīrīšanas sistēmu nepieciešams izbūvēt pirms jaunbūvējamās dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādes darbības uzsākšanas.

3.3.4.5. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk NAI) būvniecība. NAI paredzētas termināļa teritorijā uz Z no jaunbūvējamās dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādes. NAI būvniecībai nepieciešamā platība norādīta ~50m^2. Objekts tiks izvietots tā, lai varētu savākt notekūdeņus no jaunbūvējamā rezervuāru parka un jaunbūvējamās dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādes. Projektā paredzētas firmas *"Wavin-Labko"* moduļu tipa NAI, kas speciāli pielāgotas gaišo un tumšo naftas produktu attīrīšanai, un sastāv no smilšu atdalītāja, I un II klases naftas produktu atdalītājiem un attīrītā notekūdens paraugu ņemšanas akas ar noslēgventili. Pēc attīrīšanas notekūdeņi tiks novadīti pilsētas lietusūdens kanalizācijā Ezera ielā ar tālāku izvadu Mīlgrāvī. Ziņojumā norādīts, ka NAI tiks nodrošināta notekūdeņu attīrīšana atbilstoši Atļaujas prasībām, un tā būs viegli kontrolējama, pateicoties ērtai piekļuvei ūdens paraugu ņemšanas vietām. Notekūdeņu attīrīšanas ietaises plānots izbūvēt pirms jaunbūvējamā rezervuāru parka un dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādes darbības uzsākšanas.

3.3.4.6. Paredzētās darbības ietvaros plānots asfaltēt piebraucamos ceļus apkārt jaunbūvējamai dzelzceļa vagoncisternu noliešanas estakādei un jaunbūvējamam rezervuāru parkam. No asfaltētajiem ceļiem un laukumiem plānota lietus ūdens novadīšana. Brīvajā teritorijā paredzēts iesēt zālāju.

3.3.4.7. Plānots demontēt daļu no esošajiem dzelzceļa atzariem un izbūvēt jaunajai estakādei nepieciešamos. Nav plānots pārbūvēt ārpus termināļa esošo dzelzceļa infrastruktūru.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

3.4.1. Ietekmes uz vidi novērtēšanas nosacījumi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam

projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Tā kā Paredzētās darbības ietvaros ir plānota esoša naftas produktu termināļa pārbūve, tad Ziņojumā ir vērtētas alternatīvas Paredzētājai darbībai Darbības vietā – tehnoloģiskajam procesam naftas produktu sildīšanas laikā radušos emisiju samazināšanai.

3.4.2. Jaunbūvējamās estakādes katra vagoncisternu noliešanas vieta tiks aprīkota ar speciālas formas vākiem, kas naftas produktu sildīšanas laikā atradīsies uz vagoncisternu lūkām. Naftas produktu sildīšanas laikā radušies tvaiki ar nosūces ventilatoru caur vākā iebūvētu cauruli tiks novadīti uz tvaiku apstrādes sistēmu. Ziņojumā ir vērtēti divi alternatīvi risinājumi naftas produktu sildīšanas laikā radušos tvaiku apstrādei – adsorbcijas metode (1.altenatīva) un termiskā oksidēšana (2.alternatīva). Atbilstoši Ziņojumā norādītajam abas alternatīvas atbilst labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (turpmāk LPTP).

3.4.3. Realizējot tvaiku apstrādi ar adsorbcijas metodi, ogļūdeņražu molekulas tiek saistītas uz cieta ķermeņa – filtra virsmas fizikālās adsorbcijas ceļā. Kā adsorbentu izmanto, piemēram, aktivētu ogli vai ceolītu. Ziņojumā norādīts, ka, izmantojot filtru, merkaptāni tiek ķīmiski pārvērsti vāji smakojošos savienojumos, un atbilstoši filtru ražotāja sniegtajai informācijai garantētā attīrīšanas efektivitāte šai alternatīvai būs vismaz 98%, kas attiecināms arī uz smaku samazināšanas efektivitāti.

3.4.4. Pielietojot adsorbcijas metodi, izmantojami šādi filtru bloki un iekārtas:

3.4.4.1. Filtrs gaisa attīrīšanai no naftas produktiem un merkaptāniem. Filtrs satur 11m^3 (ap 5t) speciālas aktivētās ogles. Šāds filtrs spēj adsorbēt līdz 1t naftas produktu.

3.4.4.2. Filtrs gaisa attīrīšanai no sērūdeņraža. Filtrs satur 3m^3 (ap 2,1t) atšķirīgas aktivētās ogles. Šāds filtrs spēj adsorbēt līdz 350kg sērūdeņraža.

3.4.5. Ņemot vērā filtru darbības laiku, prognozēts, ka vidēji gadā veidosies 6,67t ogļu atkritumi. Aktivēto ogli, kas adsorbē ogļūdeņražus, pēc tās izmantošanas ir iespēja nodot piegādātājam reģenerācijai. Turpretī filtra materiālu, kas adsorbē sērūdeņradi, nav iespējams reģenerēt, un tas jānodod apglabāšanai atkritumu poligonā vai sadedzināšanai.

3.4.6. Pielietojot 2.alternatīvu – termiskās oksidēšanas metodi, ogļūdeņraži oksidēšanās reakcijas rezultātā tiek pārvērsti par oglekļa dioksīdu un ūdeni. Procesu var realizēt, nodrošinot termisko oksidēšanu augstā temperatūrā (950°C), sadedzinot lāpā vai kurtuvē, vai arī katalītiskās oksidēšanās ceļā pie zemām temperatūrām (450°C), bet kataliītiskās sadedzināšanas iekārtas ir vairāk piemērotas zemas ogļūdeņražu koncentrācijas plūsmām. Procesa uzturēšanai ir nepieciešams sadedzināt papildus kurināmo, kā rezultātā veidojas citu piesārņojošo vielu emisijas gaisā (t.sk. CO_2 un NO_x). Gadījumos, kad nav pieļaujama dažādu produktu tvaiku maisījumu sajaukšanās, termiskā oksidēšana ir vienīgā iespējamā emisiju samazināšanas metode. Iekārtu izgatavotāju garantētā attīrīšanas efektivitāte 2.alternatīvai ir vismaz 90%, kas attiecas arī uz smaku emisijas samazināšanas efektivitāti. Tvaiku sadedzināšanas nodrošināšanai aprēķināts nepieciešamais dabas gāzes patēriņš ir 1 – 3m^3/h, gada maksimālais patēriņš – 24000m^3.

3.4.7. 2.alternatīvas konstrukcijas risinājums ietver tādas iekārtas kā dabas gāzes padeves bloks, lēnās sadedzināšanas kamera, siltummaiņi, kas nodrošina procesa siltuma izmantošanu tvaika maisījuma priekšsildīšanai un nosūces ventilators tvaika maisījuma novadīšanai uz tvaiku apstrādes iekārtu.

3.4.8. Ziņojumā ietverts abu tvaiku apstrādes sistēmu salīdzinājums, izmantojot tādus kritērijus kā pielietojamība, piemērojamība, drošības aspekti, enerģija/atkritumi/starpnozaru aspekti un ekonomiskie aspekti. Atbilstoši novērtētajam adsorbcijas metodes izmantošanu limitē iespējamas eksotermiskas reakcijas ar vairākiem produktiem, jo daļa produktu, piemēram,

H_2S saturoši, potenciāli var izraisīt problēmas, kas saistītas ar blakusproduktu veidošanos aktīvajā slānī. Raugoties no drošības aspekta, abas alternatīvas saistītas ar bīstamību, bet 2.altenatīvai paaugstinātu risku rada aizdegšanās avota esamība tvaiku savākšanas sistēmas izejā. Adsorbcijas metodes izmantošana saistīta ar atkritumu veidošanos (izmantotie filtri), un atkritumu reģenerācija ir energoietilpīga un rada CO_2 emisijas, savukārt termiskās oksidēšanas pielietošana ir saistīta ar siltuma un trokšņa rašanos, kā arī sadedzināšanas produktu emisijām. Abām alternatīvām veikts emisijas daudzumu aprēķins, piesārņojošo vielu un smaku izkliedes modelēšana. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam veiktie aprēķini apliecina, ka alternatīvo variantu radītās ietekmes uz vidi vērtējamas līdzīgi un būtiskas ietekmju apjoma vai rakstura atšķirības nav konstatētas, taču lēmumu par optimālas tehnoloģijas izvēli rekomendējams pieņemt pēc detalizētas tvaiku sastāva un citu faktoru analīzes attīrīšanas iekārtas projektēšanas laikā. Kopumā Ziņojumā novērtēts, ka no vides aizsardzības viedokļa ir atbalstāms jebkurš no alternatīvajiem variantiem.

4. Izvērtētā dokumentācija:

4.1. Biroja 2013.gada 19.aprīļa lēmums Nr.124 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"*.

4.2. Ierosinātājas 2013.gada 17.jūnija vēstule Nr.01-38/13 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu"* ar pieprasījumu IVN programmas izstrādei.

4.3. Privātpersonas 2013.gada 21.jūnija iesniegums – priekšlikumi IVN uzsākšanai un sākotnējai sabiedriskai apspriešanai.

4.4. Paredzētās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtie privātpersonu un juridisko personu, tajā skaitā biedrību *"Vides aizsardzības klubs"*, *"Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai"*, *"Kundziņsala"*, kā arī Sarkandaugavas, Mežaparka un Vecmīlgrāvja attīstības biedrību vēstules un iesniegumi – kopumā 205.

4.5. Izstrādātājas 2013.gada 24.jūlija vēstule *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmi 2013.gada 27.jūnijā"* ar paziņojumu par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas tulkojuma valsts valodā pieejamību.

4.6. Privātpersonai adresēta Biroja 2013.gada 24.jūlija vēstule Nr.3-01/892 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmi 2013.gada 27.jūnijā"*.

4.7. Biroja 2013.gada 8.augustā izsniegtā IVN Programma.

4.8. Sarkandaugavas attīstības biedrības 2013.gada 22.augusta vēstule *"Par iespējamo pārkāpumu nododot personu datus tiešām personām"*.

4.9. Mežaparka attīstības biedrības un Sarkandaugavas attīstības biedrības 2013.gada 27.augusta elektroniskā pasta vēstule.

4.10. Biroja 2013.gada 28.augusta vēstule Nr.3.01/1075 *"Par Sarkandaugavas attīstības biedrības iesniegumu"*.

4.11. 2013.gada 28.decembra Latvijas Republikas Tiesībsarga atzinums pārbaudes lietā Nr.2012-196-22.

4.12. Izstrādātājas 2014.gada 26.februāra vēstule *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu"* ar paziņojumu par sagatavoto Ziņojumu.

4.13. Izstrādātājas 2014.gada 13.marta vēstule *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu"* un tai pievienotais Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols.

4.14. Privātpersonas 2014.gada 18.marta vēstule.

4.15. Mežaparka attīstības biedrības 2014.gada 25.marta vēstule Nr.V-5.

4.16. Lielrīgas Pārvaldes 2014.gada 26.marta vēstule Nr.4.5-19/2048.

4.17. Biedrības *"Kundziņsala"* 2014.gada 27.marta vēstule.

4.18. Privātpersonu 2014.gada 28.marta vēstule.

4.19. Biedrības *"Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai"* 2014.gada 28.marta vēstule Nr.280314/1.

4.20. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2014.gada 28.marta vēstule Nr.DA-14-224-ap.

4.21. Biroja 2014.gada 4.aprīļa vēstule Nr.3-01/597, ar kuru Ierosinātājai un Izstrādātājai nosūtītas Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtās institūciju, juridisku un privātpersonu saņemtās vēstules.

4.22. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.3-01/697 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi biedrības *"Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai"* vēstulei.

4.23. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.698 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam.

4.24. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.3-01/701 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi Mežaparka attīstības biedrībai.

4.25. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.3-01/702 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi privātpersonai.

4.26. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.3-01/703 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi privātpersonām.

4.27. Biroja 2014.gada 28.aprīļa vēstule Nr.3-01/704 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"* ar atbildi uz biedrības *"Kundziņsala"* vēstuli.

4.28. Lielrīgas Pārvaldes 2015.gada 2.marta vēstule Nr.4.4.-10/1476 *"Par iesniegumu "Par bīstamajām vielām objektā""*.

4.29. Ierosinātājas 2017.gada 2.februāra vēstule Nr.01-04/17 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu atzinuma saņemšanai"* un tai pievienotais Ziņojums.

4.30. Biroja 2017.gada 13.februāra vēstule Nr.3-01/235 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"*.

4.31. Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes 2017.gada 17.februāra vēstule Nr.DMV-17-588-nd *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu AS "B.L.B. Baltijas terminmāls""*.

4.32. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2017.gada 2.marta elektroniskā pasta vēstule.

4.33. Lielrīgas Pārvaldes 2017.gada 2.marta vēstule Nr.4.5.-20/1647 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"*.

4.34. Veselības inspekcijas 2017.gada 2.marta vēstule Nr.5.3-1/4577 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.

4.35. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2017.gada 6.marta vēstule Nr.DA-17-1160-nd *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu AS "B.L.B. Baltijas terminmāls""*.

4.36. Rīgas Brīvostas pārvaldes 2017.gada 9.marta vēstule Nr.1-15/332 *"Par IVN ziņojumu"*.

4.37. Biroja pieaicinātā eksperta 2017.gada 27.marta atzinums par Ziņojumā ietverto gaisa piesārņojuma, smaku un trokšņa novērtējumu.

4.38. Biroja 2017.gada 31.marta vēstule Nr.3-01/435 *"Par ietekmes uz vidi novērtējumu"*, ar kuru lūgts papildināt Ziņojumu.

4.39. Izstrādātājas 2017.gada 27.aprīļa vēstule *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās versijas sniegšanu"* un tai pievienotais papildinātais Ziņojums.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

5.1.1. Birojs 2013.gada 19.aprīlī, izdodot lēmumu Nr.124 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"*, informēja gan Ierosinātāju, gan Rīgas domi, kā arī Lielrīgas Pārvaldi, ka lūdz Ierosinātājai nodrošināt Paredzētās darbības IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk Sākotnējā apspriešana).

5.1.2. Uzsākot IVN, informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centra trijās atrašanās vietās Rīgā, kā arī Izstrādātājas interneta mājas lapā www.environment.lv. Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikraksta *"Diena"* 2013.gada 17.jūnija numurā, kā arī Biroja, Rīgas pašvaldības un Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta interneta mājas lapās. Veikta arī individuāla informēšana par Paredzēto darbību un Sākotnējo apspriešanu.

5.1.3. 2013.gada 21.jūnijā Birojs saņēmis privātpersonas iesniegumu – priekšlikumus IVN uzsākšanai un Sākotnējai apspriešanai, kurā norādīts uz nepieciešamību IVN procesā novērtēt visu, arī apkārtējo uzņēmumu piesārņojošo darbību ietekmju summu. Izteikts viedoklis, ka jaunas efektīvākas un vidi saudzējošākas pārkraušanas estakādes izbūve, kur tiktu novērsta sildīšanas tvaika un naftas produktu izgarojumu izvadīšana vidē būtu pieļaujama, nojaucot vecās estakādes un saglabājot nemainīgu pārkraušanas punktu skaitu. Papildus izteikti priekšlikumi uzņēmuma uzraudzībai.

5.1.4. Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2013.gada 27.jūnijā plkst.17.00 Rīgas brīvostas pārvaldē (Kalpaka bulvārī 12, Rīgā). Atbilstoši Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolam sanāksmē piedalījās 26 interesenti. Klātesošie izrādījuši interesi par uzņēmuma pašreizējo faktisko un plānoto pārkraušanas apjomu. Galvenais klātesošos interesējošais jautājums bijis smaku piesārņojums. Tika vaicāts par galvenajiem smaku avotiem uzņēmumā, plānoto pārkraujamo produktu sortimentu, tehnoloģiskajiem risinājumiem un to ietekmi uz smaku piesārņojumu.

5.1.5. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā ir saņemti privātpersonu un juridisko personu, tajā skaitā biedrību *"Vides aizsardzības klubs"*, *"Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai"*, *"Kundziņsala"*, kā arī Sarkandaugavas, Mežaparka un Vecmīlgrāvja attīstības biedrību iesniegumi un vēstules, kurās paustās bažas, izteikts viedoklis, norādīti noskaidrojamie jautājumi, kā arī sniegta informācija un priekšlikumi Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam. Galvenokārt izteikts sašutums par apkārtējās dzīvojamās teritorijās ilgstoši jūtamo gaisa un smaku piesārņojumu, tā ietekmi uz cilvēku veselību. Norādīts uz nepieciešamību atbilstoši novērtēt esošo gaisa piesārņojumu, tajā skaitā uzņēmuma radīto summāri ar apkārtējo uzņēmumu emitēto gaisa piesārņojumu, kā arī uzņēmuma teritorijā uzstādīt pastāvīgas gaisa kvalitātes monitoringa iekārtas. Saņemtie iesniegumi un tajos ietvertā informācija un priekšlikumi līdztekus normatīvo aktu prasībām ir veidojuši pamatu Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Programmā ietverto nosacījumu kopumam. Visi saņemtie iesniegumi tika pārsūtīti arī Ierosinātājai un Izstrādātājai, lai tie varētu tikt ņemti vērā, gatavojot ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumu.

5.1.6. Ievērojot to, ka Birojā saņemts iesniegums ar norādi, ka Sākotnējās apspriešanas sanāksmē Ierosinātājas sniegtās atbildes uz jautājumiem nav bijušas valsts valodā, kā arī nav ticis nodrošināts tulkojums, un iesniegumā lūgts sniegt krievu valodā pārrunāto jautājumu rakstisku tulkojumu latviešu valodā, 2013.gada 24.jūlijā Birojā iesniegta Izstrādātājas vēstule ar paziņojumu, ka Izstrādātājas interneta mājas lapā www.environment.lv ir pieejama Sākotnējās apspriešanas prezentācija ar sanāksmes skaņu ierakstu un ar krievu valodā pārrunāto jautājumu rakstisku tulkojumu latviešu valodā. 2013.gada 24.jūlija vēstulē Nr.3-01/892 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmi 2013.gada 27.jūnijā"* Birojs informējis privātpersonu par Sākotnējās apspriešanas skaņu ieraksta un krievu valodā pārrunāto jautājumu tulkojuma latviešu valodā pieejamību Izstrādātājas interneta mājas lapā.

5.1.7. 2013.gada 22.augustā Birojs saņēmis Sarkandaugavas attīstības biedrības vēstuli *"Par iespējamo pārkāpumu nododot personu datus trešām personām"*, kurā lūgts sniegt skaidrojumus, vai nododot iesniegumus/anketas Ierosinātājai, nav pārkāpta privātās dzīves neaizskaramība. Birojs 2013.gada 28.augusta atbildes vēstulē Nr.3-01/1075 skaidrojis, ka iesniegumi/anketas Ierosinātājai nosūtītas, neizpaužot personu datus.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

5.2.1. Paziņojums par sagatavotā Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta *"Diena"* 2014.gada 26.februāra numurā, kā arī Rīgas pašvaldības, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta, Biroja un Izstrādātājas interneta mājas lapās. Ar Ziņojumu un tā kopsavilkumu varēja iepazīties Rīgas domes Apmeklētāju pieņemšanas centra trijās atrašanās vietās Rīgā, Lielrīgas Pārvaldē un Izstrādātājas interneta mājas lapā www.environment.lv.

5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes klātienē notika 2014.gada 10.martā plkst.17.00 Rīgas brīvostas pārvaldē (Kalpaka bulvārī 12, Rīgā). Atbilstoši Birojā iesniegtajam Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolam, sanāksmē piedalījās 31 klātesošais. Izstrādātājas pārstāvis informēja par Ziņojuma izstrādes gaitu, Ierosinātājas pašreizējo un plānoto darbību un Paredzētās darbības ietekmi, raksturojot būtiskākos ietekmes veidus, kā arī turpmākajiem soļiem IVN procesā. Klātesošie izrādīja interesi par veiktajiem smaku mērījumiem, gaisa piesārņojuma un smaku izplatības modelēšanu un iespējamās gaisa piesārņojuma monitoringa stacijas izvietojumu un darbības laiku. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmē pārrunāts arī ar uzņēmuma darbību un apkārtējās teritorijās esošajiem paaugstināta riska objektiem saistītais iespējamais avāriju risks. Sanāksmes gaitā norādīts uz Ziņojumā nepieciešamajiem precizējumiem un papildinājumiem.

5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma:

5.2.3.1. Privātpersonas 2014.gada 18.marta vēstuli, kurā pausts viedoklis, ka Ziņojums ir selektīvs un neatspoguļo situāciju pilnībā, kā arī ir nepieciešama normatīvo aktu pilnveidošana. Sniegti priekšlikumi Ziņojuma pilnveidošanai. Vēstules autors uzskata, ka uzņēmums nedrīkst palielināt esošo noliešanas vietas skaitu, bet ir pieļaujama tikai termināļa modernizācija.

5.2.3.2. Mežaparka attīstības biedrības 2014.gada 25.marta vēstuli Nr.V-5, kurā pausts viedoklis, ka Ziņojums ir nepilnīgs, jo neatbilst Novērtējuma likuma prasībām, izsniegtajai Programmai un Sākotnējās apspriešanas laikā iedzīvotāju izteiktajām prasībām. Norādīts uz nepieciešamību Ziņojumā pilnveidot gaisa piesārņojuma un smaku novērtējumu, kā arī pie uzņēma teritorijas veikt gaisa kvalitātes monitoringu. Biedrības vērtējumā nav pieļaujama tvaiku sadedzināšanas iekārtu izmantošana, kas radīs ievērojamu apkārtējā gaisa kvalitātes pasliktināšanos, un

visos uzglabāšanas un pārkraušanas posmos, tajā skaitā uzpildot rezervuārus un kuģus nepieciešams izmantot slēgta tipa tehnoloģijas.

5.2.3.3. Lielrīgas Pārvaldes 2014.gada 26.marta vēstuli Nr.4.4-19/2048, kurā norādīts uz nepilnībām Ziņojumā un sniegtas rekomendācijas tā uzlabošanai. Vēstulē paustas bažas, ka, ņemot vērā aprēķinu rezultātus un saskaroties ar reālo situāciju, situācija uzņēmumā neuzlabosies, jo pēc rekonstrukcijas var palielināties naftas produktu pārkraujamie apjomi līdz Atļaujā noteiktajiem daudzumiem, bet traucējošo smaku klātbūtne nesamazināsies un radīs ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Lielrīgas Pārvaldes ieskatā traucējošo smaku ietekme samazinātos, ja tiktu veikta kompleksa visa uzņēmuma aprīkošana, tai skaitā kuģu piestātnes ar tvaiku savākšanas sistēmu, kura nodrošinātu ilglaicīgā laika periodā pie jebkuriem laika apstākļiem traucējošo smaku un gaistošo organisko vielu neizplatīšanos apkārtējā vidē.

5.2.3.4. Biedrības *"Kundziņsala"* 2014.gada 27.marta vēstuli, kurā izteiktas pretenzijas attiecībā uz izstrādātā Ziņojuma kvalitāti, tajā skaitā gaisa piesārņojuma un smaku izplatības modelēšanu. Norādīts uz apgrūtinātu informācijas saņemšanu par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.

5.2.3.5. Privātpersonu 2014.gada 28.aprīļa vēstuli, kurā norādīts uz Ziņojuma trūkumiem un nepieciešamajiem papildinājumiem. Vēstules autori uzskata, ka nav nepieciešams paplašināt rezervuāru ietilpību, pieļaujama tikai esošo produktu noliešanas estakāžu pārbūve, piemērojot vislabākās pastāvošās tehnoloģijas tvaika savākšanai.

5.2.3.6. Biedrības *"Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai"* 2014.gada 28.marta vēstuli Nr.280314/1, kurā norādīts uz iespējamu IVN procedūras pārkāpumu, jo Ziņojumā nav apkopoti un izvērtēti Sākotnējās apspriešanas laikā iesniegtie valsts institūciju, biedrību un iedzīvotāju viedokļi un sniegtas atbildes pēc būtības. Norādīts uz gaisa piesārņojuma un smaku izplatības modelēšanas neprecizitātēm un neatbilstību faktiskajai situācijai. Vēstulē norādīts uz nepieciešamajiem Ziņojuma papildinājumiem. Biedrība uzskata, ka jaunu konstrukciju būvniecība, kuras tiešā vai netiešā veidā radīs papildus smakas un gaisa piesārņojumu, nav pieļaujama.

5.2.3.7. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2014.gada 28.marta vēstuli Nr.DA-14-224-ap, kurā norādīts, ka jaunu naftas rezervuāru un vagoncisternu noliešanas estakāžu būvniecība ir pretrunā Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta informē, ka plānotā iecere nav atbalstāma un papildus vērš uzmanību uz Ziņojuma nepilnībām.

5.2.4. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtās institūciju, juridisku un privātpersonu vēstules tika pārsūtītas arī Ierosinātājai un Izstrādātājai, lai tās varētu tikt ņemtas vērā, pilnveidojot Ziņojumu.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Birojā Ziņojums pēc tā sabiedriskās apspriešanas tika iesniegts 2017.gada 2.februārī. Paziņojums par ziņojuma iesniegšanu Birojā tika publicēts Biroja un Rīgas domes Pilsētas un attīstības departamenta interneta mājas lapās. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas interneta mājas lapā www.environment.lv.

5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas:

5.3.2.1. Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes 2017.gada 17.februāra vēstule Nr.DMV-17-588-nd, kurā norādīts, ka Rīgas domes Mājokļu un vides

departamenta Vides pārvaldei nav iebildumu un priekšlikumu izstrādātajam Ziņojumam.

5.3.2.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2017.gada 2.marta elektroniskā pasta vēstule. Vēstulē norādīts, ka no Ziņojuma viennozīmīgi neizriet, vai rezervuāriem paredzētas divas ugunsaizsardzības sistēmas, un Ziņojumā nav minēts, vai estakādei ir paredzēta neautomātiskā ugunsdzēsības sistēma. Ziņojumā nav ietverta arī informācija par ugunsaizsardzības pasākumiem tehnoloģiskajā sūkņu stacijā. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests norāda, lai objektīvi sniegtu viedokli par paredzētajiem risinājumiem ugunsdrošības jomā, nepieciešams izskatīt būvprojekta dokumentāciju.

5.3.2.3. Lielrīgas Pārvaldes 2017.gada 13.februāra vēstule Nr.4.5.-20/1647. Vēstulē norādīts, ka, izvērtējot Ziņojumu kontekstā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā norādītajiem nepieciešamajiem papildinājumiem, Lielrīgas Pārvaldei nav iebildumu par izstrādātā Ziņojuma koncepciju.

5.3.2.4. Veselības inspekcijas 2017.gada 2.marta vēstule Nr.5.3-1/4577. Veselības inspekcija norāda uz nepieciešamiem Ziņojuma papildinājumiem attiecībā uz smaku novērtējumu.

5.3.2.5. Rīgas domes Pilsētas un attīstības departamenta 2017.gada 6.marta vēstule Nr.DA-17-1160-nd. Vēstulē vērsta uzmanība uz satiksmes infrastruktūras kapacitātes problēmām uzņēmuma AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* esošo un plānoto kravu apjomu pārkraušanai un uzskata, ka IVN ietvaros veicama transporta plūsmas modelēšana apkaimes teritorijai, nosakot un realizējot visus nepieciešamos pasākumus transporta un gājēju infrastruktūras pārkārtošanai un uzlabošanai. Rīgas domes Pilsētas un attīstības departaments lūdz aktualizēt Ziņojumā norādīto informāciju atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 17.pielikumā redzamām ierobežojuma zonām, proti, ierobežojuma zonu noteikšanā pielietot metodi un kritērijus droša attāluma noteikšanai ap riska objektu, kas izmantoti šobrīd spēkā esošajā Rīgas apbūves noteikumu redakcijā. Ņemot vērā, ka Darbības vieta atrodas SIA *"Pro gāze SNGB"* sašķidrinātās naftas gāzes bāzes 500m ierobežojuma zonā Rīgas domes Pilsētas un attīstības departamenta skatījumā būtu vērtējams abu riska objektu kompleksais risks un to ierobežojuma zonu izmaiņas pirms un pēc Paredzētās darbības. Norādīts, ka Paredzētās darbības radīto ierobežojuma zonu izmaiņām veicami grozījumi Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

5.3.2.6. Rīgas Brīvostas pārvaldes 2017.gada 9.marta vēstule Nr.1-15/332. Rīgas Brīvostas pārvalde norāda, ka Paredzētā darbība veicinās Rīgas ostas konkurētspējas paaugstināšanu un uzskata, ka Paredzētās darbības īstenošanas un ekspluatācijas laikā prognozējamās ietekmes uz vidi ir samērīgas, īpaši ievērojot Paredzētās darbības ietekmē sagaidāmos sociāli ekonomiskos ieguvumus.

5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta (2) un (3)daļu Birojs, 2017.gada 31.martā ar vēstuli Nr.3-01/435 lūdza sniegt papildus informāciju, papildinājumus un vērtējumu Ziņojuma papildināšanai. Ziņojuma papildinājumi un komentāri Birojā tika iesniegti 2017.gada 27.aprīlī. Paziņojums par Ziņojuma papildinājumu un komentāru iesniegšanu tika publicēts Biroja un Rīgas pašvaldības interneta mājas lapā. Papildinātais Ziņojums pieejams Izstrādātājas interneta mājas lapā www.environment.lv.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. Izvērtējot Ziņojuma aktuālo redakciju, kā arī visus ar konkrēto lietu saistītos materiālus, Birojs secina, ka IVN gaitā, ņemot vērā gan institūciju, gan sabiedrības prasības, kopš IVN uzsākšanas Ziņojumā iekļautā informācija ir vairākos aspektos papildināta, sākotnēji sniegtā

informācija ir būtiski pilnveidota, veiktas papildus analīzes, precizēti aprēķini un daļēji mainīti vai pilnveidoti, kā arī detalizētāk raksturoti līdzšinējie un piedāvātie risinājumi. Ziņojums ir papildināts arī ar informāciju, kas aktualizējusies kopš Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas, un Ziņojums sniedz ievērojami detalizētāku informāciju kā sākotnējā ziņojuma versija. Vienlaikus jāņem vērā, ka Rīgas Brīvostas apkārtējo teritoriju iedzīvotāji ilgstoši ir saskārušies ar ostas darbības radītiem traucējumiem – galvenokārt gaisa un smaku piesārņojumu, tādējādi radot sabiedrības bažas par plānotajām izmaiņām uzņēmuma AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* darbībā. Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktorus, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, esošo piesārņojuma līmeni, apkārtnes teritorijas, Paredzētās darbības raksturu, apjomus, piesārņojuma un traucējumu veidus, negadījumu riskus u.c. Šāda novērtējuma ietvarā secināts, ka ar Paredzēto darbību nav identificējamas tādas būtiskas un kompleksas ietekmes uz vidi, kas izrietētu no ainaviskām pārmaiņām, ietekmes uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgu teritoriju un ekosistēmu pārveidošanas. Vienlaikus, lai gan Paredzēto darbību ir plānots realizēt ostas teritorijā, tās tuvumā ir arī citas darbības, kas summāri rada ietekmi (tostarp gan ostas uzņēmumi, gan dzelzceļš un autoceļi). Tādēļ Paredzētās darbības ietekmes ir nozīmīgi izsvērt vides kvalitātes kontekstā, ņemot vērā tuvumā esošos objektus un to jutīgumu, kā arī cilvēku dzīvesvietas un kopējās ietekmes.

6.2. Viens no aspektiem, kam sabiedriskās apspriešanas laikā uzmanību vērsušas gan institūcijas, gan sabiedrības pārstāvji, ir ne tikai darbības termināļa teritorijā un ar to saistītās ietekmes, bet arī satiksmes organizācija dzelzceļa stacijā *Mangaļi*. Ezera iela, kas aktīvi tiek izmantota autotransporta kustībai un savieno Rīgas pilsētas centru ar Jaunmīlgrāvi, Vecmīlgrāvi, Jaunciemu un Vecāķiem, šķērso piecus no stacijas *Mangaļi* dzelzceļa ceļiem, kā rezultātā tiek radīts gan apgrūtinājums kravu padošanai uz Rīgas Brīvostas teritoriju, gan arī autotransporta kustībai pār Ezera ielas pārbrauktuvi laikā, kad tā tiek izmantota dzelzceļa transportam. Satiksmes plūsmas ierobežojumi ir saistīti gan ar apgrūtinātu iedzīvotāju pārvietošanos, gan arī vides problēmām, kas var rasties ostai adresētajām kravām (it īpaši bīstamajām) ilgstoši atrodoties uz sliežu ceļiem. Konkrētā problēma ir aktuāla jau ilgstošu laika periodu, un, attīstoties ostas darbībai un pieaugot kravu apgrozījumam, tā palielinās. Arī Sākotnējās un Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā šis jautājums ir ticis aktualizēts, ņemot vērā, ka Paredzētās darbības rezultātā gan nozīmīgi netiek prognozēta, bet pēc būtības nav izslēdzama perspektīvā uzņēmuma kravu apgrozījuma palielināšanās un virzība caur dzelzceļa staciju *Mangaļi*. Konkrēts prognozējamais kravu apjoma pieaugums Ziņojumā nav norādīts, vien minēts, ka Paredzētās darbības apjoms nepārsniegs pašreiz Atļaujā noteiktos apjomus, un dzelzceļa manevru līnijas esošā noslodze 1761stundas/gadā Paredzētās darbības rezultātā var palielināties līdz 1856stundām/gadā. Birojs, ņemot vērā, ka kopš 2009.gada uzņēmuma maksimālais pārkraujamo kravu apjoms ir bijis ~4,5milj.t/gadā, secina, ka pēc Paredzētās darbības pieņemot kravas Atļaujā noteiktajā pieļaujamajā 5,1milj.t/gadā apjomā pēc aptuveniem aprēķiniem iespējamais vagoncisternu sastāvu (50 – 57 vagoni) pieaugums gada laikā no līdz šim maksimāli sasniegtā var būt par ~200 vagoncisternu sastāviem. Tomēr kaut arī Ierosinātāja izmanto staciju *Mangaļi* un tās infrastruktūru uzņēmuma kravu transportēšanai, ar stacijas *Mangaļi* darbību saistītā satiksmes organizācija ir kompleksa problēma, kas pārsniedz šī Ierosinātājas Paredzētās darbības IVN tvērumu, un risināma visām iesaistītajām pusēm, tajā skaitā pašvaldībai stratēģiski plānojot un paredzot iespējamās satiksmes organizācijas izmaiņas. Informācija Rīgas domes informatīvajā portālā www.riga.lv norāda, ka tuvākajā nākotnē pašvaldība ir paredzējusi izbūvēt pārvadu no Viestura prospekta līdz Tilta ielai Sarkandaugavā (sagatavošanās darbus plānots uzsākt 2017.gadā)[2], tādējādi atslogojot Tilta ielas pārbrauktuvi, kas varētu ietekmēt arī satiksmes

[2] https://www.riga.lv/lv/news/kad-tiks-uzbuvets-satiksmes-parvads-pari-dzelzcela-sliezu-celiem-sarkandaugava?10894

intensitāti pār Ezera ielas pārbrauktuvi. Tiesībsargs jau 2013.gada 28.decembra atzinumā pārbaudes lietā Nr.2012-196-22 rekomendējis Satiksmes ministrijai un Rīgas domei efektīvi un kompleksi risināt dzelzceļa stacijas Mangaļi un Ezera ielas dzelzceļa pārbrauktuves pilnveidošanu satiksmes optimālai organizācijai iespējamā vides kaitējuma novēršanai. VAS *"Latvijas dzelzceļš"* sniegtā informācija liecina, ka stacijas *Mangaļi* pārbūve ir paredzēts kā viens no Rīgas dzelzceļa mezgla attīstības projektiem.

6.3. Vispusīgi izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos viedokļus un institūciju atsauksmes par Ziņojumu kā būtiskākos **Birojs Ziņojumā identificē sekojošus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus:**

6.3.1. Teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi, grunts un gruntsūdeņu piesārņojums.

6.3.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība.

6.3.3. Troksnis un tā izplatība.

6.3.4. Negadījumu un avāriju risks.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi, grunts un gruntsūdeņu piesārņojums:

6.4.1.1. Uzņēmuma teritorijā savulaik bijusi Daugavas attekas paliene, bet 19.gs. beigās uzsākta uzbēruma veidošana. Uzbēruma augšējo daļu veido mālaina, dažādgraudaina smilts ar būvgružiem, šķembām, oļiem un celtniecības atkritumiem; zemāk atrodas superfosfāta ražošanas izdedži ar šķembām, oļiem, ķieģeļu atlūzu piemaisījumiem un smalkas smilts starpslāņiem. Nogulumu virsējais slānis un izdedži ir izplatīti gandrīz visā termināļa teritorijā, izņemot piekrasti, kur ~150m attālumā no Mīlgrāvja izdedžu slānis izbeidzas. Atsevišķās vietās termināļa teritorijā sastopamas elektrospuldžu stikla lauskas ar smilti un dažādiem atkritumiem. Terminālī uzbērto slāņu griezums kopumā novērtēts kā ļoti sarežģīts un atšķirīgs dažādās termināļa teritorijās.

6.4.1.2. 2012.gadā jaunbūvējamā rezervuāru parka un sūkņu stacijas teritorijā SIA *"Ūdenslīnija"* veikusi inženierģeoloģisko izpēti. Izpētes rezultātā, pamatojoties uz veiktajiem novērojumiem par teritorijas ģeomorfoloģiju, ģeoloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem un ģeoloģiskajiem procesiem, novērtēts, ka atbilstoši izpētes laikā spēkā esošajam Latvijas būvnormatīvam LBN 005-99 *"Inženierizpētes noteikumi būvniecībā"* Darbības vietā dabas apstākļu sarežģītības pakāpe vērtējama kā trešā, proti, dabas apstākļi uzskatāmi par sarežģītiem.

6.4.1.3. Inženierģeoloģiskās izpētes rezultātā SIA *"Ūdenslīnija"* secinājusi, ka atkarībā no projektējamās slodzes, rezervuāru un sūkņu stacijas pamatu konstrukcija un dziļums jāizvēlas, izmantojot izpētē noteiktos grunšu fizikāli – mehāniskos rādītājus. Konstatēts, ka 3 – 4,40m dziļumā no zemes virsmas ir atklāta grunts ar vājām nestspējas un infiltrācijas īpašībām – dūņas. Projektējot rezervuārus, pāļu izbūves pamatus, to garumu un dziļumu būtu jāprecizē ar statisko slodžu pārbaudēm. Par pamatni pāļu pamatiem var izmantot smalku, vidēji blīvu un blīvu smilti. Monolīta dzelzsbetona plātnes ierīkojamas ar šķembu pamatojumu, un nepieciešams noņemt uzbērto grunti līdz gruntsūdens līmenim un to aizvietot ar tīru, sablīvētu minerālo grunti, pēc sablīvēšanas veicama sablīvējuma pārbaude. Projektējot sūkņu staciju, uzbērto grunti nepieciešams noņemt līdz gruntsūdens līmenim un to aizvietot ar tīru, sablīvētu minerālo grunti un ierīkot šķembu spilvenu. Ņemot vērā dabas apstākļu sarežģītības trešo pakāpi, būtu nepieciešams veikt būvlaukuma ģeotehnisko uzraudzību.

6.4.1.4. Būvniecības procesu Darbības vietā apgrūtina ne tikai teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi, bet arī termināļa teritorijā esošais grunts un gruntsūdeņu piesārņojums, kura izplatība, veicot būvdarbus, var tikt ietekmēta. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam AS *"B.L.B. Baltijas terminmāls"* teritorijā grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots galvenokārt ir superfosfāta ražošanas atkritumi (izdedži), kas vēsturiski tikuši izmantoti teritorijas uzbēršanai, kā arī piesārņojums ar naftas produktiem, kas radies naftas produktu pārsūknēšanas laikā, noplūstot naftas produktu apjomam, un naftas produkti uzglabājušies sīkgraudainajos izdedžos.

6.4.1.5. Teritorijā, kur paredzēta rezervuāru parka un sūkņu stacijas būvniecība, SIA *"Ūdenslīnija"* veiktajā inženierģeoloģiskajā izpētē, griezuma virsējos slāņos, uzbērtajā gruntī konstatēts piesārņojums ar ķīmiskās ražošanas atkritumiem – vienā no izpētes urbumiem konstatēts cinka saturs (287mg/kg) un vienā no urbumiem – vara saturs (32mg/kg) gruntī, kas pārsniedz Ministru kabineta 2009.gada 29.oktobra noteikumos Nr.804 *"Noteikumi par augsnes un grunts normatīviem"* (turpmāk Augsnes un grunts normatīvs) noteikto piesardzības robežlielumu (B vērtību). Piesardzības robežlielumu vienā no izpētes urbumiem sasniedz arī arsēna saturs (10mg/kg). Atbilstoši Augsnes un grunts normatīvam piesardzības robežlielums (B vērtība) norāda maksimālo piesārņojuma līmeni, kuru pārsniedzot iespējama negatīva ietekme uz cilvēku veselību un vidi, un kur veicama piesārņotās vietas izpēte un monitorings. Inženierģeoloģiskās izpētes rezultātā secināts, ka pārējo metālu saturs jaunbūvējamā rezervuāru parka un sūkņu stacijas teritorijā atbilst vāji piesārņotai vai zemai dabiskai kvalitātei un nodrošina ilgtspējīgu grunts kvalitāti.

6.4.1.6. Plānotās produktu noliešanas estakādes teritorijā grunts paraugu analīzes veiktas 1995. un 1999.gadā, un konstatēts, ka vara saturs sasniedz 1862mg/kg, svina – 376mg/kg, bet cinka – 1204mg/kg, un šo smago metālu saturs gruntī pārsniedz Augsnes un grunts normatīvā noteikto kritisko robežlielumu (C vērtību). Atbilstoši Augsnes un grunts normatīvā noteiktajam, sasniedzot vai pārsniedzot kritisko robežlielumu, augsnes un grunts funkcionālās īpašības ir nopietni traucētas vai piesārņojums tieši apdraud cilvēku veselību un vidi, un veicama piesārņotas vietas sanācija.

6.4.1.7. Vērtējot sanācijas pasākumu nepieciešamību saistībā ar gruntī konstatēto piesārņojumu ar smagajiem metāliem, Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kur grunts piesārņojums sasniedz piesardzības robežlielumu (B vērtību), atbilstoši Augsnes un grunts normatīvā noteiktajam veicama piesārņotās vietas izpēte un monitorings, savukārt plānotās naftas produktu noliešanas estakādes vietā, kur saskaņā ar 1995. un 1999.gadā veiktajām analīzēm grunts piesārņojums ar svinu un cinku pārsniedz Augsnes un grunts normatīvā noteikto kritisko robežlielumu (C vērtību), tehniskā projekta izstrādes laikā jāveic atkārtotas grunts paraugu analīzes, lai precizētu grunts piesārņojuma līmeni, un nepieciešamības gadījumā jāparedz sanācija pirms būvdarbu veikšanas.

6.4.1.8. Termināļa teritorijā uzbērtā piesārņotā grunts ir arī galvenais gruntsūdeņu piesārņojuma ar smagajiem metāliem avots. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam smago metālu koncentrācija gruntsūdeņos variē, bet vislielākā smago metālu koncentrācija konstatēta teritorijas daļās, kur ir maksimālais izdedžu slāņa biezums vai kur nav vāji caurlaidīga apraktās augsnes (dūņu) slāņa – šajās teritorijās grunts un pazemes ūdeņi veido kopīgu horizontu 30m biezumā. SIA *"Ekohelp"* vairāku gadu garumā līdz 2013.gadam ir veikusi teritorijas gruntsūdeņu piesārņojuma izpēti, monitoringu, kā arī sanācijas pasākumus. Atsaucoties uz SIA *"Ekohelp"* izstrādāto monitoringa ziņojumu, Ziņojumā ir norādīts, ka plānotā rezervuāru parka un sūkņu stacijas tuvumā 2013.gadā veiktajās gruntsūdeņu analīzēs cinka koncentrācija sasniedza 8,27 – 9,16mg/l, bet arsēna koncentrācija sasniegusi 0,012 – 0,037mg/l. Plānotās naftas produktu noliešanas estakādes tuvumā 2013.gadā veiktajās monitoringa analīzēs cinka koncentrācija sasniegusi 0,04 – 0,375mg/l, bet arsēna koncentrācija 0,0068 – 0,068mg/l. Vara

koncentrācija gruntsūdenī norādīta 0,074µg/l. Ziņojumā ir vērtētas gruntsūdeņos konstatēto smago metālu koncentrācijas attiecībā pret Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 *"Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti"* (turpmāk Ūdeņu kvalitātes noteikumi) noteiktajiem ūdens kvalitātes normatīviem pazemes ūdens stāvokļa novērtēšanai, un norādīts, ka sanācijas darbu veikšana ir obligāta, jo cinka un arsēna koncentrācijas gandrīz visā termināļa teritorijā pārsniedz Ūdeņu kvalitātes noteikumos noteikto C kategorijas robežvērtību, vietām arsēna koncentrācija pārsniedz B kategorijas robežvērtību. Birojs, izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju, ir konstatējis, ka gruntsūdeņos konstatēto smago metālu koncentrācijas ir vērtētas attiecībā pret ūdeņu kvalitātes normatīviem, kas iekļauti līdz 2009.gada 14.augustam spēkā bijušajā Ūdeņu kvalitātes noteikumu redakcijā. Pašreiz spēkā esošajos Ūdeņu kvalitātes noteikumos nav izdalītas robežlielumu B un C vērtības, kā arī cinka koncentrācijai gruntsūdeņos nav noteikts mērķlielums un robežlielums. Izvērtējot Ziņojumā norādītās 2013.gada gruntsūdens monitoringā noteiktās arsēna koncentrācijas attiecībā pret pašreiz spēkā esošajā Ūdens kvalitātes normatīvā noteikto arsēna mērķlielumu un robežlielumu, secināms, ka arsēna koncentrācija plānotā rezervuāru parka un sūkņu stacijas teritorijā pārsniedz normatīvā noteikto mērķlielumu (10µg/l), bet plānotās noliešanas estakādes teritorijā – robežlielumu (60µg/l), savukārt Ziņojumā norādītā vara koncentrācija gruntsūdenī 0,074mg/l jeb 74µg/l pietuvojas normatīvā noteiktajam robežlielumam 75µg/l. Citu smago metālu konkrētas koncentrācijas gruntsūdenī nav norādītas, bet Ziņojuma 2.11.4.sadaļā minēts, ka uzņēmuma teritorijā citu smago metālu koncentrācijas pārsniedz Ūdeņu kvalitātes noteikumos noteikto B kategorijas robežvērtību. Ziņojumā novērtēts, ka nepieciešams atjaunot gruntsūdeņu piesārņojuma ar smagiem metāliem monitoringu un nepieciešamības gadījumā veicama sanācija.

6.4.1.9. Dažādos laika posmos uzņēmuma teritorijā ir ticis noteikts arī grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem, kas veidojies termināļa darbības rezultātā, noplūstot naftas produktiem vietās, kur grunts nav bijusi aizsargāta. Konstatēts, ka izlijušie naftas produkti ir uzkrājušies sīkgraudainos izdedžos, kam raksturīgas zemas naftas produktu atdeves un filtrācijas īpašības. SIA *"Ūdenslīnija"* 2012.gadā veiktajā inženierģeoloģiskajā izpētē konstatēts, ka grunts paraugos no plānotā rezervuāru parka teritorijas naftas produktu saturs svārstās no 402 – 424mg/kg, bet sūkņu stacijas teritorijā – 368mg/kg, un tādējādi netiek pārsniegta Augsnes un grunts normatīvā noteiktais piesardzības robežlielums (B robežvērtība).

6.4.1.10. Gruntsūdens piesārņojuma ar naftas produktiem monitoringam ir izveidots monitoringa tīkls ar 31 novērojumu urbumu. Kopš 2014.gada SIA *"Ekohelp"* veic naftas produktu monitoringu saskaņā ar *"Darba programma gruntsūdeņu piesārņojuma ar naftas produktiem monitoringa un sanācijas veikšanai AS "B.L.B. Baltijas Termināls" teritorijā 2014. – 2018.gadam"*. 2014. – 2016.gadā veiktajā monitoringā gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem konstatēts 14 – 16 monitoringa urbumos, tajā skaitā vairākos urbumos, kas atrodas ~20 – 30m attālumā no plānotajiem rezervuāriem un sūkņu stacijas. Monitoringa urbumos plānotās naftas produktu noliešanas estakādes tuvumā naftas produktu peldošā slāņa klātbūtne nav tikusi konstatēta. No Ziņojuma izriet, ka pēdējo gadu laikā regulāri teritorijā veikti sanācijas darbi, lai novērstu piesārņojumu ar naftas produktiem, un Ziņojumā novērtēts, ka arī turpmāk veicams gruntsūdeņu monitorings attiecībā uz piesārņojumu ar naftas produktiem, kā arī jāturpina sanācijas darbi, veicot naftas produktu atsūknēšanu no urbumiem, kuros tiks konstatēts peldošais naftas produktu slānis.

6.4.1.11. Novērtējot Ziņojumā ietverto informāciju, secināms, ka Darbības vietai raksturīgi sarežģīti inženierģeoloģiskie un hidroģeoloģiskie apstākļi un būvniecības ieceres papildus apgrūtina teritorijā esošais grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar smagajiem

metāliem un naftas produktiem, kura izplatība būvniecības rezultātā var tikt ietekmēta. Šajā aspektā jāvērš uzmanība, ka atbilstoši SIA *"Ūdenslīnija"* sniegtajai informācijai par pamatni plānoto rezervuāru pāļu pamatiem var izmantot smalku vidēji blīvu un blīvu smilti, bet atbilstoši Ziņojuma 1.pielikumā attēlotajam smalkas vidēji blīvas un blīvas smilts slāņi atrodas zem vāji caurlaidīgā sprostslāņa – dūņu slāņa, kas ierobežo arī piesārņojuma izplatību. Tādēļ projektējot plānotos objektus un realizējot būvniecību ņemamas vērā SIA *"Ūdenslīnija"* sniegtās rekomendācijas, jānodrošina būvlaukuma ģeotehniskā uzraudzība, un būvniecība veicama nodrošinot konstrukciju atbilstošu stabilitāti, vienlaikus paredzot risinājumus, kas nepieļauj grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma tālāku izplatību. Papildus Ziņojumā paredzēts, atrokot būvbedres, pārbaudīt grunts piesārņojumu ar smagajiem metāliem un naftas produktiem, un piesārņojuma raksturīgās vietās plānots ierīkot papildus novērošanas punktus, tos iekļaujot esošajā grunts un gruntsūdeņu monitoringa sistēmā.

6.4.1.12. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā būvniecības ietekmju vispārējai pārvaldībai un grunts un ūdens kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētās darbības realizēšana nav pieļaujama. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz grunts un gruntsūdeņu kvalitāti samazināšanai. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

a) **Plānojot būvju izvietojumu un risinājumus, jāņem vērā teritorijas hidroģeoloģiskie un inženierģeoloģiskie apstākļi, nodrošinot izbūvējamo un piegulošā teritorijā esošo konstrukciju stabilitāti. Izvēloties konkrētus būvniecības paņēmienus, jāņem vērā Ziņojumā norādītie problemātiskie apstākļi, tajā skaitā par vājas nestspējas dūņainas grunts izplatību un uzbērto grunšu neviendabīgumu.**

b) **Ierosinātājai ir jānodrošina drošības nosacījumu ievērošana ar teritorijas sagatavošanu un būvniecību saistīto ietekmju novēršanai vai samazināšanai. Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai būvniecības darbu laikā nepieļautu, bet, ja notiek negadījums, maksimāli ierobežotu piesārņojošo vielu nokļuvi vidē.**

c) **Nolūkā nepieļaut grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojumu jāparedz un jārealizē pasākumi, tajā skaitā, atbilstoša izolējoša seguma izbūve un uzturēšana, vietās, kur plānotas naftas produktu uzglabāšanas un noliešanas darbības. Nestandarta situāciju vai netipisku apstākļu pārvaldībai jāparedz un nepieciešamības gadījumā jānodrošina risinājumi piesārņojuma savākšanai.**

d) **Pirms būvniecības uzsākšanas un pēc esošo konstrukciju demontāžas veicama apbūvei paredzētās teritorijas piesārņojuma ar smagajiem metāliem un naftas produktiem pārbaude. Iegūtie rezultāti novērtējami atbilstoši Augsnes un grunts normatīvam un Ūdens kvalitātes normatīvam, nepieciešamības gadījumā paredzot Darbības vietas sanāciju vai turpmāku monitoringu. Konkrēts monitoringa urbumu skaits un izvietojums nosakāms, sadarbojoties ar Lielrīgas Pārvaldi.**

e) **Būvdarbu/zemes rakšanas un izņemšanas laikā, kā arī atklājoties papildus piesārņojuma avotam, sadarbībā ar Lielrīgas Pārvaldi lemjams par konkrētu ietekmju mazināšanu (sanācijas darbu veikšanu), un piesārņotas grunts atbilstošu izņemšanu un utilizāciju saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas normatīvajiem aktiem.**

6.4.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība:

6.4.2.1. Novērtējot Birojā iesniegto Ziņojumu, kā arī ņemot vērā Ziņojuma izstrādes laikā sabiedrības izteiktos viedokļus par ostas uzņēmumu līdzšinēji radītajām ietekmēm un paustās bažas attiecībā uz Paredzētās darbības realizēšanu, Birojs atzīst, ka viens no būtiskākajiem ar Paredzēto darbību saistītajiem nelabvēlīgas ietekmes aspektiem, kas vērtējams Ziņojumā, ir gaisa piesārņojums un smaku veidošanās naftas produktu pārkraušanas procesu rezultātā. Jāņem vērā, ka, kaut arī Paredzētā darbība plānota rūpnieciskā ostas teritorijā, pilsētā ostas apkaimē ir izvietotas arī dzīvojamās apbūves teritorijas, līdz ar to ir būtiski novērtēt, vai Paredzētās darbības rezultātā uzņēmuma darbības slodze uz vidi, tajā skaitā cilvēku veselību, netiks būtiski palielināta, pārsniedzot normatīvos noteiktos robežlielumus, kas noteikti vides un cilvēka veselības aizsardzībai. Sabiedrisko apspriešanu gaitā naftas produktu pārkraušanas termināļa attīstības iecere, līdzīgi kā vairākos citos naftas produktu termināļu attīstības projektu apspriešanas gadījumos izpelnījās lielu sabiedrības uzmanību, veltot kritiku galvenokārt līdzšinēji radītajiem traucējumiem un vēršot uzmanību nepilnībām esošajā naftas produktu pārkraušanas uzņēmumu darbībā. Šai aspektā papildus jāņem vērā, ka pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas un Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas ir pagājuši jau vairāki gadi, kuru laikā situācija ostas uzņēmumu radīto smaku izplatības ziņā ir daļēji mainījusies, jo ir kļuvuši gan stingrāki smaku normatīvi, gan papildus veikts nozīmīgs izpētes darbs smaku un benzola monitoringam uzņēmumā, iespējami apzinot situāciju un plānojot risinājumus, kas situāciju nepasliktinātu, bet atsevišķos aspektos pat uzlabotu.

6.4.2.2. Esošā gaisa piesārņojuma novērtēšanai un raksturošanai atbilstoši Atļaujas nosacījumiem uzņēmumā tiek veikts gaisa piesārņojuma monitorings. Piesārņojošo vielu emisijas limitu ievērošanas kontrole tiek veikta aprēķinu ceļā, izmantojot emisijas limitu projektā izmantoto metodiku. Atbilstoši atļaujas nosacījumiem uzņēmums ne retāk kā vienu reizi gadā veic instrumentālos mērījumus katlu māju dūmgāzēs. Ziņojumā apkopotā informācija norāda, ka periodā no 2012. līdz 2016.gadam uzņēmums nav pārsniedzis noteiktos CO un NO_2 limitus. Kā iedzīvotāji to uzsvēra arī Sākotnējā apspriešanā un Ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā, uzņēmuma līdzšinējā darbība regulāri ir radījusi traucējošu smaku izplatību. Lai atbilstoši novērtētu un kontrolētu smaku emisijas kopš 2013.gada 30.septembra uzņēmums veic benzola novērojumus gaisā ar pasīvām ierīcēm, ko nodrošina LVĢMC. Novērojumu rezultāti parāda, ka benzola gada vidējās piesārņojuma koncentrācijas nepārsniedz robežlielumu gada periodam. Papildus kopš 2014.gada termināļa teritorijā ir uzstādītas 3 smaku piesārņojuma monitoringa stacijas (elektroniskie deguni), lai būtu iespējams novērtēt un raksturot piesārņojuma izplatību reālā laikā. Smaku piesārņojuma monitoringa sistēma nodrošina iespēju operatoram sekot un operatīvāk kontrolēt uzņēmumā notiekošos procesus. Kopš 2017.gada viena no smaku monitoringa stacijām ir izvietota ārpus uzņēmuma darba vides, teritorijā, kur vērtējama smaku atbilstība mērķlielumam saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 17.decembra noteikumiem Nr.724 *„Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos"* (turpmāk Noteikumi Nr.724).

6.4.2.3. Ziņojumā ir veikti aprēķini, lai novērtētu gaisa piesārņojumu situācijā, ja uzņēmums ar pašreizējo tehnoloģisko aprīkojumu veiktu darbību ar maksimālo Atļaujā noteikto pārkraujamo naftas produktu apjomu – 5,1milj.t/gadā. Aprēķini veikti visām vielām, kam saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumiem Nr.1290 *„Noteikumi par gaisa kvalitāti"* (turpmāk Noteikumi Nr.1290) noteikti gaisa kvalitātes normatīvi vai mērķlielumi. Fona piesārņojuma noteikšanai izmantoti LVĢMC dati par piesārņojuma līmeni Paredzētās darbības ietekmes zonā bez operatora darbības. Lai novērtētu produktu zudumus no rezervuāriem, izmantota ASV Vides aizsardzības aģentūras izmešu

aprēķināšanas metodika un uz tās pamata izstrādātā datorprogramma Tanks 4.0. Gaisa piesārņojuma izkliedes aprēķini veikti, izmantojot modeli ADMS 5.2 (beztermiņa licence Nr. P05-0399-C-AD520-LV), kas pielietojama stacionāru avotu radītā piesārņojuma izkliedes novērtēšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Rīgas novērojumu stacijas ilggadīgi novērojumu dati par laika periodu no 2011. gada līdz 2015. gadam.

6.4.2.4. Atbilstoši novērtējumam, robežvērtību pārsniegumi teritorijās, kurās saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumiem Nr.182 *"Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi"* (turpmāk – Noteikumi Nr.182) 4.punktu vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, nav konstatēti. Novērtējuma rezultātā secināts, ka:

6.4.2.4.1. Vislielākā summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu ir slāpekļa dioksīda gada vidējai vērtībai – 33μg/m^3 (82,5% no normatīva). Slāpekļa dioksīda stundas 19.augstākā summārā koncentrācija sastāda 84,9μg/m^3 jeb 42,5% no gaisa kvalitātes normatīva.

6.4.2.4.2. Benzola maksimālā summārā gada vidējā vērtība ārpus uzņēmuma teritorijas Ziņojumā aprēķināta 3,25μg/m^3, kas ir 65% no gaisa kvalitātes normatīva. Augstākais aprēķinātais benzola piesārņojuma līmenis raksturīgs R virzienā no Darbības vietas esošo kuģu piestātņu un AS *"Rīgas kuģu būvētava"* darbības zonā, tāpat arī Mīlgrāvja ielas tuvumā, galvenokārt uzņēmuma centrālajā daļā.

6.4.2.4.3. Oglekļa oksīda maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta 351μg/m^3 (3,5% no robežlieluma).

6.4.2.4.4. Tuluola maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta 20,6μg/m^3 (7,9% no robežlieluma).

6.4.2.4.5. Sērūdeņraža maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta 3,45μg/m^3 (2,3% no robežlieluma).

6.4.2.4.6. Emisijas daudzums aprēķināts arī citām piesārņojošām vielām (ksilols, etilbenzols, n-heksāns, kumols, trimetilbenzoli un naftalīns), kam nav noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, bet kurām var piemērot atbilstošos literatūras avotos piemērotas vadlīnijas, un Ziņojuma autori norāda, ka iepriekš minēto vielu izkliedes koncentrācijas, salīdzinot ar vadlīnijām, ir nebūtiskas.

6.4.2.5. No Ziņojumā iekļautās informācijas secināms, ka termināla teritorijā pēc plānoto izmaiņu veikšanas gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs 24 emisijas avoti, kuri izkliedes aprēķinu vajadzībām ir apvienoti 18 emisijas avotos (6 punktveida avoti un 12 tilpumveida avoti). Kā emisijas avoti Ziņojumā definēti 6 rezervuāru parki (izkliedes aprēķinos rezervuāru parks Nr. 2 un 4 apvienots kā viens emisijas avots) 4 dzelzceļa estakādes, 2 kuģu piestātnes, 5 apkures katlu dūmeņi, autocisternu uzpildes vieta un tvaiku savākšanas iekārtas izplūdes vieta no jaunās dzelzceļa estakādes. Atsevišķos aspektos ietekmes novērtējumā ir izmantota no B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.RI11IB0118 atšķirīga pieeja emisijas avotu raksturojumam, t.i. rezervuāri ir apvienoti rezervuāru parkos un identificēti kā tilpumveida avoti. Šāda pieeja emitēto piesārņojošo vielu apjomu neietekmē un Ziņojuma 15. pielikumā sniegts skaidrojums, ka vairākkārtēji ir veikti salīdzinošie piesārņojuma izkliedes aprēķini, salīdzinot punktveida ar tilpumveida emisijas avotiem, un iepriekš veiktie piesārņojošo vielu izkliedes rezultāti parāda, ka tilpumveida emisijas avoti ir uzskatāmi kā nelabvēlīgāka pieeja, modelējot piesārņojuma izkliedi.

6.4.2.6. Ziņojumā veikti gaisu piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini pēc Paredzētās darbības realizēšanas, un aprēķini veikti trijiem scenārijiem, proti, gada laikā pārkraujot 5,1milj.t produktu, no kuriem kopējo apjomu veido produkti, kam raksturīgas vislielākās emisijas uz vienu tonnu produktu, kā arī sagatavoti divi piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu scenāriji, pielietojot divas tvaiku attīrīšanas alternatīvas. Birojs secina, ka ir veikts no piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina nelabvēlīgākā scenārija novērtējums, tomēr jebkurā gadījumā ir jārēķinās, ka modelis atspoguļo tuvinātas vērtības.

6.4.2.7. Ziņojumā secināts, ka pēc Paredzētās darbības realizēšanas galvenais oglekļa oksīda un slāpekļa dioksīda emisiju avots būs sadedzināšanas iekārtas. Novērtējuma rezultātā prognozēts, ka Paredzētās darbības rezultātā:

6.4.2.7.1. Oglekļa oksīda 8 stundu maksimālā summārā koncentrācija sasniegs 352,8μg/m³ (3,5% no gaisa kvalitātes normatīva).

6.4.2.7.2. Slāpekļa dioksīda gada maksimālā summārā koncentrācija sasniegs 33,00μg/m³ (82,50% no gaisa kvalitātes normatīva), savukārt slāpekļa dioksīda stundas 19.augstākā summārā koncentrācija sasniegs 90,9μg/m³ (45,5% no gaisa kvalitātes normatīva).

6.4.2.7.3. Ziņojumā novērtēts, ka daļiņu PM_{10} un $PM_{2,5}$ emisijas nerodas termināļa pamatdarbības rezultātā un to emisijas, kas novērtētas kā nenozīmīgas, saistītas tikai ar dzelzceļa transporta kustību.

6.4.2.8. Sadedzināšanas iekārtu kopējā ievadītā jauda ir 37 MW un tās kvalificējas kā vidējā katlumāja atbilstoši Ministru kabineta 02.04.2013. noteikumu Nr.187 *"Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām"* 4.2 punktam (vidējās sadedzināšanas iekārtas – sadedzināšanas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir no 5 līdz 50 MW, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu (arī koksni un kūdru) vai gāzveida kurināmo. Uz plānoto sadedzināšanas sistēmu attiecināmas arī direktīvā 2015/2193 *"Par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošu vielu emisiju gaisā no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām"* noteiktās prasības attiecībā uz piesārņojuma limitiem dūmgāzēs.

6.4.2.9. Tā kā naftas produktu pārkraušanas laikā radušās izmetes ir ievērojami lielākas nekā uzglabāšanas laikā veidojošās, nepalielinot kopējo atļauto kravu apgrozījumu, jauno kravu pārkraušanas estakādi ir paredzēts aprīkot ar speciālas formas vākiem un veikt naftas produktu sildīšanas laikā radušos tvaiku attīrīšanu. Ziņojumā vērtētas divas tvaiku attīrīšanas sistēmu alternatīvas, proti, 1.alternatīva – adsorbcijas metode un 2.alternatīva – termiskā oksidēšana, kuru detalizētāks raksturojums sniegts Ziņojuma 3.6.nodaļā. Tvaika attīrīšanas iekārtas samazina izmetes par vismaz 90 %, un ekvivalenti sadalot noliešanas apjomus pa visām termināļa estakādēm, izmešu prognozētais samazinājums terminālī kopumā varētu būt aptuveni no 20% kravu. Tas gan nenozīmēs piesārņojuma proporcionālu samazināšanos par 20%, bet gan mazākā apmērā, jo tvaiku savākšana no citām naftas produktu pārkraušanas estakādēm un tankkuģiem pagaidām netiek plānota. Papildus emisiju avots tiktu radīts, izvēloties termiskās oksidēšanas risinājumu, taču gaisu piesārņojošo vielu emisiju aspektā tā radītās emisijas nav novērtētas kā būtiskas. Tvaiku attīrīšanas alternatīvu salīdzinājums veikts, aprēķinot maksimālo benzola, toluola un sērūdeņraža emisiju, tvaiku attīrīšanai izmantojot katru no alternatīvām:

6.4.2.9.1. Benzola gada maksimālā summārā koncentrācija ārpus teritorijām, kas uzskatāma kā darba zonu, variē no 3,210μg/m³ (1.alternatīva) līdz 3,215μg/m³ (2.alternatīva) un nepārsniedz 64,3% no noteiktā gaisa kvalitātes normatīva.

6.4.2.9.2. Toluola nedēļas maksimālā summārā koncentrācija variē no 17,46μg/m³ (1.alternatīva) līdz 17,48μg/m³ (2.alternatīva) un nepārsniedz 6,7% no gaisa kvalitātes normatīva.

6.4.2.9.3. sērūdeņraža diennakts maksimālā summārā koncentrācija variē no 2,59μg/m³ (1.alternatīva) līdz 2,60μg/m³ un nepārsniedz 1,7% no gaisa kvalitātes normatīva.

6.4.2.10. Atbilstoši novērtētajam, salīdzinot gaisu piesārņojošo vielu emisiju uzņēmumam darbojoties ar pašreiz Atļaujā noteiktajiem apjomiem un pēc Paredzētās darbības realizēšanas, nozīmīgas izmaiņas nav prognozējamas, kā arī netiek plānots gaisu piesārņojošo vielu normatīvu pārsniegums. Gaisu piesārņojošo vielu emisijas pēc abu tvaika attīrīšanas sistēmu pielietošanas atšķiras minimāli, un Birojs var kopumā pievienoties Ziņojuma autoru norādītajam, ka būtiskas abu alternatīvu ietekmju apjoma vai rakstura atšķirības nav konstatētas, un lēmumu par optimālas tehnoloģijas izvēli nepieciešams pieņemt pēc detalizētas tvaiku sastāva un citas faktoru analīzes attīrīšanas iekārtas projektēšanas laikā. Birojs papildus atzīmē, ka izmešu sadedzināšanas rezultātā galvenokārt veidojas CO_2 un NO_x, un kaut arī to emisija kopumā ir neliela, nepieciešama rūpīga darbu plānošana un precīza izpilde iekārtu drošas darbības pastāvīgai uzraudzībai.

6.4.2.11. Nosakot piesārņojošo vielu izkliedei nelabvēlīgākos meteoroloģiskos apstākļus, Ziņojumā konstatēts, ka vislielākās benzola, toluola un smakas stundas koncentrācijas veidojas lēna ZA vēja apstākļos, savukārt oglekļa oksīda, slāpekļa dioksīda.

6.4.2.12. Uzņēmuma teritorijā ir identificēti 13 smaku avoti. Vakuumgāzeļļas un mazuta smaku daudzuma noteikšanai izmantoti vienreizēji smaku koncentrācijas mērījumi. Dīzeļdegvielas smaku daudzuma noteikšanai izmantota informācija par smakas uztveres slieksni dīzeļdegvielai. Saskaņā ar Ziņojuma 91.lpp sniegto informāciju, veicot smaku emisijas aprēķinus, slānekļa eļļa, Hidrokrekinga atlikums, deasfaltizāts, pirolīzes sveķi, industriālās eļļas un naftas bitums ir pielīdzināts produktam, kuram, ņemot vērā mērījumu rezultātus, raksturīgas vislielākās smakas emisijas, veicot konkrēto tehnoloģisko darbību. Ziņojuma autori smaku daudzuma aprēķinā tādus produktus kā kuģu degviela, krāšņu kurināmais un petroleja pēc to fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām pielīdzina dīzeļdegvielai. Smakas emisijas fona koncentrācijas raksturotas, izmantojot Lielrīgas Pārvaldes sniegto informāciju, un aprēķinātas saskaņā ar Noteikumu Nr.182 5. pielikuma prasībām (izmantotas dati arī par trīs tuvumā esošiem uzņēmumiem – SIA *"OVI Rīga"*, SIA *"VL Bunkerings"* un SIA *"WOODISON TERMINAL"*).

6.4.2.13. Modelējot smaku izkliedi pēc Paredzētās darbības realizēšanas, secināts, ka augstākās smakas koncentrācijas veidojas tiešā piestātņu un rezervuāru parku tuvumā. Smaku piesārņojuma areāls, kurā smakas koncentrācija pārsniedz $5ou_E/m^3$, ir ~70m platā zonā ap piestātnēm. Savukārt no pārējo emisiju avotu grupu (rezervuāru parki, dzelzceļa estakādes un autocisternu uzpildes vieta) darbības smaku koncentrācijas tiešā avotu tuvumā sasniedz $4,5ou_E/m^3$. Tuvākajās dzīvojamās zonās un citās teritorijās, kur atbilstoši Noteikumu Nr.724 3. punktam ilgstoši var uzturēties iedzīvotāji, augstākā aprēķinātā un Ziņojumā norādītā summārā smaku koncentrācija sasniedz $2,73ou_E/m^3$, kas ir 54,6% attiecībā pret vides kvalitātes normatīvu.

6.4.2.14. Lai raksturotu teritoriju, kurā iespējams sajust smaku, papildus novērtējuma gaitā ir veikti aprēķini un novērtēta smakas uztveres sliekšņa (1 smakas vienības($1ou_E/m^3$)) koncentrācijas izplatība, kā arī šādai ietekmei pakļauto iedzīvotāju skaitu. Rezultātā secināts, ka kopējais iedzīvotāju skaits, kas potenciāli var just naftas produktu smaku uzņēmuma apkārtnē Mīlgrāvī, Aplokciemā un Vecmīlgrāvī sasniedz ~5774 iedzīvotājus. Tomēr normatīvajos aktos noteiktais smakas mērķlielums $5ou_E/m^3$ pārsniegums iedzīvotāju uzturēšanās vietās, ārpus termināļa darba vides netiek prognozēts.

6.4.2.15. Gaisa piesārņojums un smaku izplatība ir faktiski viena no būtiskākajām ietekmēm, ar kurām saistītas sabiedrības bažas. Tādēļ šim jautājumam Ziņojumā veltīta detalizēta uzmanība un informācija ir papildināta gan pēc sabiedriskās apspriešanas, gan Ziņojuma izvērtēšanas laikā. Pārkraušanai paredzēto sortimentu un produktu grupu raksturojumā to ietekme Ziņojumā pielīdzināta vides aspektā nelabvēlīgākai vielai grupā, g.k.

vakuumgāzeļļai un mazutam. Kā tas izriet no aprēķinu rezultātiem, nevienas ne individuālas piesārņojošas vielas, ne kopēja smaku piesārņojuma normatīvajos aktos noteikto prasību pārsniegumus aprēķinu rezultāti neuzrāda, tomēr vienas vai dažu smaku vienību regulārs pārsniegums arī turpmāk ir prognozēts terminmāla apkārtnē, kura regularitāte norādīta 4.4.4.attēlā. Ievērojami aktuālāku šo jautājumu padara transporta infrastruktūras (ielu un dzelzceļa tuvums), kas tādējādi nozīmīgāka smaku traucējuma gadījumā ietekmei pakļauj daudz cilvēku. Papildus kopumā situāciju sarežģītāku padara vairāku termināļu, kas nodarbojas ar dažāda sortimenta naftas produktiem, atrašanās salīdzinoši netālu vienam no otra un dzelzceļa stacijas, caur kuru tiek padoti vagonu sastāvi.

6.4.2.16. Kopumā Birojs Ziņojumā ietvertajam vērtējumam var pievienoties, tomēr jārēķinās, ka modelēšanas rezultāti jebkurā gadījumā dod tuvinātu novērtējumu, un sortimenta un pārkraujamo produktu sastāva mainība pat neliela apjoma gaistošu piemaisījumu gadījumā var rezultēties ievērojamos smaku traucējumos, tādēļ atzīstami un pozitīvi vērtējami ir paša uzņēmuma veiktie pasākumi monitoringa sistēmas izveidē un pilnveidē, lai iespējami savlaicīgi un argumentēti varētu veikt nepieciešamos smaku uzraudzības pasākumus un, pie nepieciešamības – papildpasākumus ietekmju mazināšanai. Kā jau iepriekš secināts no jaunajiem izmešu avotiem naftas produktu pārkraušanas un sildīšanas radītās ietekmes ir ievērojami lielākas nekā uzglabāšanas laikā, līdz ar to Biroja vērtējumā Paredzētā darbība var tikt akceptēta, tikai ievērojot Ziņojumā norādīto pieeju, ka, tvaiku savākšanas sistēmai, tāpat kā notekūdeņu attīrīšanas sistēmām ir jābūt gatavām ne vēlāk kā ekspluatācijā tiek nodoti jaunbūvējamie rezervuāri un estakāde, un tās ekspluatācija ir iespējama tikai nodrošinot atbilstošu tvaiku savākšanu un utilizāciju, tādējādi nepasliktinot un pat daļēji uzlabojot vides stāvokli objektā. Papildus jārēķinās, ka perspektīvā prasības uz naftas produktu tvaiku savākšanu un utilizāciju var normatīvajos aktos tikt pastiprinātas, tādēļ, vadoties no labas pārvaldības prakses, Birojs jau pašlaik aicina, izvēloties piemērotākos naftas produktu tvaiku utilizācijas risinājumus, vērtēt piemērotākos attīstības scenārijus vietas un tehnoloģiju aspektā to turpmākai iespējamai posmsecīgai attīstībai.

6.4.2.17. **Lai gan atbilstoši Ziņojumam paredzētās darbības tehnoloģiskā procesa rezultātā, ievērojot visus Ziņojumā norādītos tehnoloģiskos paņēmienus emisiju novēršanai un samazināšanai, netiek prognozēta tāda ietekme uz gaisa kvalitāti, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteikto robežvērtību pārsniegumus, Birojs ir atzinis par nepieciešamu noteikt papildus prasības ietekmju uzraudzībai un kontrolei. Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana un prasības piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai, kur attiecināms – arī monitoringam, ir beznosacījuma prasības, kas jau noregulētas ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistošas. Birojs tāpat ņem vērā, ka Novērtējuma likuma 24.panta (1) daļa paredz, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu. Vienlaikus Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10) daļu ir nosakāmi šādi nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

a) **Ierosinātājai jānodrošina Ziņojumā ietverto vai efektivitātes ziņā līdzvērtīgu pasākumu realizācija Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti novēršanai un samazināšanai, tajā skaitā pasākumu un priekšnosacījumu realizācija.**

b) **Ziņojuma 29. lpp norādīts, ka teritorijā atrodas degvielas uzpildes punkts, kas šobrīd netiek ekspluatēts un tālākos aprēķinos netiek ņemts vērā, taču tiek saglabāta iespēja, ka nākotnē tas varētu tikt izmantots. Birojs norāda, ka degvielas uzpildes punkta darbības atjaunošanas gadījumā Ierosinātajai nepieciešams papildināt veiktos gaisa piesārņojuma emisijas aprēķinus un veikt izmaiņas Atļaujā.**

c) **Atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, lai nodrošinātu jaunbūvējamo objektu atbilstošu darbību un samazinātu to iespējamo ietekmi uz vidi, Ierosinātājai jānodrošina naftas produktu tvaiku savākšanas un attīrīšanas iekārtu uzstādīšana un darbība. Bez šī priekšnoteikuma Paredzētā darbība nav pieļaujama.**

d) **Izvēloties kādu no alternatīviem tvaika attīrīšanas risinājumiem, projekta stadijā detalizēti nosakāmas ugunsdrošības prasības un precīzi nosacījumi tvaiku attīrīšanas iekārtu ekspluatācijai, lai uzņēmuma darbības laikā regulāri pārliecinātos par Ziņojumā paredzētās gaisa attīrīšanas pakāpi.**

e) **Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju jaunbūvējamā estakāde jānodrošina/jāaprīko ar vagoncisternu noslēdzošo lūku vākiem, kuri blīvi noslēdz atvērtās lūkas un neļauj produkta tvaikiem nokļūt atmosfērā. Ierosinātājai jānodrošina darbu organizācija, t.sk. jaunizbūvējamās estakādes noslodze, un tehnoloģisko iekārtu, t.sk. ietekmes novēršanai un samazināšanai paredzēto attīrīšanas iekārtu efektivitāte, kas pēc Paredzētās darbības realizēšanas sasniedz ne sliktāku vides kvalitāti kā Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt.**

f) **Paredzētā darbība pieļaujama atbilstoši Ziņojumā izvērtētajam pārkraujamo produktu apjomam un proporcijām, paredzētajiem ietekmi uz vidi samazinošajiem pasākumiem. Ja piesārņojošās darbības atļaujas pieprasīšanas un sagatavošanas ietvaros tiek konstatēts, ka nepieciešama kādu Ziņojumā ievērtēto un paredzēto risinājumu vai to vides snieguma korekcijas, vērtējams šādu izmaiņu un to ietekmes uz prognozēto vides kvalitāti būtiskums/novērtējums uz gaisa kvalitāti.**

g) **Pamatotu sūdzību gadījumā atbilstoši normatīvajos aktos smaku ietekmes novērtēšanas un pārvaldības jomā paredzētajai kārtībai veicami smaku emisiju mērījumi un lemjams par papildus pasākumu, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.**

h) **Paredzētās darbības nepārtrauktais un periodiskais gaisu piesārņojošo vielu emisiju un gaisa kvalitātes monitorings jānodrošina atbilstoši Ziņojumā norādītajam, normatīvajos aktos noteiktajam un piesārņojošās darbības atļaujā izvirzāmiem nosacījumiem. Monitoringa rezultāti regulāri iesniedzami Lielrīgas Pārvaldē un Rīgas domē. Ja saskaņā ar monitoringa rezultātiem tiek konstatēti būtiski lielāki gaisu piesārņojošo vielu emisiju apjomi kā IVN gaitā novērtētie, pārsniedzot normatīvo aktu prasības, Paredzētā darbība nav pieļaujama, līdz tiek novērsti trūkumi, kas rada šīs novirzes, nepieciešamības gadījumā tiek veikta atkārtota emisiju izkliedes modelēšana, balstoties uz monitoringa datiem, rezultāti iesniegti Pārvaldē un saņemta atļauja darbības turpināšanai, grozot piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumus. Pamatotu vairākkārtēju (gada laikā vairāk kā trīs) iedzīvotāju sūdzību par smaku izplatību gadījumā jāveic rīcības saskaņā ar Noteikumu Nr.724 21.punkta prasībām un nepieciešamības gadījumā nosakāmi papildus nosacījumi termināla darbībai.**

6.4.3. Troksnis un tā izplatība:

6.4.3.1. Viena no papildus ietekmēm, kas saistāma ar Paredzētās darbības realizāciju tās rakstura, specifikas un izvēlētās Darbības vietas dēļ ir trokšņa līmeņa izmaiņas un iespējamie trokšņa radītie traucējumi. Lai gan Paredzēto darbību ir plānots realizēt Rīgas brīvostas teritorijā – pilsētas daļā, kur izvietoti rūpnieciski objekti, uz D, DA no Darbības vietas atrodas gan dzīvojamās apbūves teritorijas, gan citi sabiedriski objekti. Šajās teritorijās jau šobrīd raksturīgs pilsētvidei tipisks trokšņa līmenis, un ar Paredzēto darbību ir sagaidāmi vēl papildus daži jauni trokšņa avoti, bet kravu plūsmu virzība būtiski nemainās, jo estakādi ir plānots izbūvēt esošo sliežu ceļu vietā. Lai novērtētu Paredzēto

darbību un ar tās realizāciju sagaidāmās pārmaiņas vidē (trokšņa līmeņa izmaiņas), ir jāņem vērā līdzšinējais vides stāvoklis un pastāvošā ietekmes slodze. Vadoties no izsvēruma, kurā tiek ņemta vērā gan informācija par Paredzētās darbības radīto troksni, gan informācija par pastāvošo trokšņa fonu, iespējams nonākt pie secinājumiem par Paredzētās darbības ietekmi, tās būtiskumu un nepieciešamajiem risinājumiem ietekmes samazināšanai.

6.4.3.2. Cilvēku aizsardzībai no trokšņa radītā ilgtermiņa apgrūtinājuma Latvijas normatīvie akti paredz pieļaujamā trokšņa robežlielumus ilgtermiņa trokšņa rādītājiem L_{diena}, L_{vakars}, L_{nakts}. Normatīvais regulējums attiecībā uz trokšņa pārvaldību:

6.4.3.2.1. Trokšņa rādītājus — fizikālus lielumus, ar kuriem raksturo troksni, kas var radīt kaitīgas sekas, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes regulē Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumi Nr.16 *"Trokšņa novērtēšanas un pārvaldes kārtība"* (turpmāk Trokšņa noteikumi Nr.16).

6.4.3.2.2. Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikuma 2.2.punkts paredz, ka vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem. Savukārt 3.3.punkts paredz, ka, novērtējot vides trokšņa robežlielumus, ņem vērā pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu, kas atbilst attiecīgajai šā pielikuma 1.un 2.punktā minētajai apbūves teritorijas izmantošanas funkcijai.

6.4.3.3. Darbības vietai tuvākā teritorija, kam atbilstoši Rīgas pilsētas teritorijas plānojumam noteikta dzīvojamās apbūves funkcija (zonējums *"Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorija (J)"*) ir teritorija Darbības vietai D piegulošās platībās, kur pašreiz izvietotas garāžas. Novērtēts, ka Darbības vietai tuvākā teritorija, kur izvietota dzīvojamā apbūve atrodas ~170m attālumā uz D no termināļa. Atbilstoši Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikuma 1.1.punktam šajās teritorijās pieļaujamā trokšņa robežlielumi ir 65dB(A) dienai, 60dB(A) vakaram un 55dB(A) nakts stundām.

6.4.3.4. Informācija par fona trokšņa līmeni iegūta no datiem, kas izmantoti 2015.gadā izstrādājot Rīgas aglomerācijas stratēģiskās trokšņu kartes. Trokšņa rādītāju novērtēšanai izmantota *Wölfel Meßsystem Software GMbH+Co K.G* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra IMMI 2016 (Licences numurs S72/317) ar vides trokšņa novērtēšanas metožu kopumu, kas ietver Trokšņa noteikumos Nr.16 noteiktās metodes. Ievades dati ir pievienoti Ziņojumam (9.pielikums). Trokšņa līmeņa novērtēšanai izmantoti dati par trokšņa avotu izvietojumu, darbības raksturu un laiku un skaņas emisijas līmeni, kas iegūts mērījumu ceļā vai no datu bāzēm.

6.4.3.5. Trokšņa līmeņa modelēšanas rezultātā secināts, ka Darbības vietai tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās trokšņa līmenis pārsniedz Trokšņa noteikumos Nr.16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus arī bez AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* darbības. No Ziņojumā ietvertajām fona trokšņa izkliedes kartēm secināms, ka galvenais trokšņa avots ir galvenokārt esošā satiksmes infrastruktūra – Mīlgrāvja iela un dzelzceļa līnija.

6.4.3.6. Kā nozīmīgākie ar uzņēmuma darbību saistītie trokšņa avoti Ziņojumā definēti vagoncisternu transportēšana uzņēmuma teritorijā, katlu mājas darbība, tehnoloģisko sūkņu staciju darbība, vagoncisternu sildīšana un naftas produktu noliešana, kā arī tankkuģu uzpilde. Ar Paredzēto darbību sagaidāmie jaunie trokšņa avoti Ziņojumā ir norādīti – tumšo naftas produktu dzelzceļa vagoncisternu divpusējās noliešanas estakāde un pievedceļš pie tās, kā arī sūkņu stacija. Ziņojumā detalizēti analizēta esošā trokšņa situācija un prognozētais trokšņa līmenis tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās Ezera ielā, Briežu ielā, Aplokciema ielā un Gāles ielā pie dzīvojamo ēku fasādēm (4.6.1. un 4.6.10.tabulā un 4.6.1. līdz 4.6.16. attēls). Ziņojumā secināts, ka pēc Paredzētās darbības

realizācijas nevienā no tuvumā esošajām dzīvojamās apbūves teritorijām nav prognozējams kopējā trokšņa līmeņa pieaugums. Ziņojumā norādīts, ka manevrēšanas procesa laikā radītais maksimālais trokšņa līmenis, piemēram, troksnis, kas rodas, vagonus izkustinot no vietas, īslaicīgi var būt saklausāms plašākā teritorijā, bet tam nav noteikti robežlielumi.

6.4.3.7. Tādējādi Ziņojumā tiek prognozēts, ka termināļa darbība un plānotās izmaiņas Paredzētas darbības rezultātā pašas par sevi nav priekšnosacījums Trokšņa noteikumu Nr.16 2.pielikumā paredzēto robežvērtību pārsniegumam. Pēc Paredzētās darbības veikšanas nevienā no tuvumā esošajām dzīvojamās apbūves teritorijām netiek prognozēts kopējā trokšņa līmeņa pieaugums. Ziņojumā secināts, ka AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* izvietoto trokšņa avotu ietekme uz šīm teritorijām ir tik maznozīmīga, ka speciālu troksni mazinošo pasākumu plānošana nav nepieciešama, jo, lai gan tuvākajās dzīvojamās teritorijās var tikt pārsniegti Trokšņa noteikumos Nr.16 norādītie trokšņa robežlielumi, šo pārsniegumu cēlonis nav termināļa darbība – kravu transportēšana uz/no termināļa, kā arī kravu pārkraušana rada nelielu daļu no kopējā trokšņa pilsētā, bet faktiski nozīmīgi neizmaina situāciju terminālim tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās. **Ņemot vērā visu iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, tai skaitā novērtējot iedzīvotāju blīvumu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā, Birojs vispārēji var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem un nekonstatē, ka Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums jaunai būtiskai ietekmei trokšņa aspektā.**

6.4.4. Negadījumu un avāriju risks:

6.4.4.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros liela vērība Paredzētās darbības novērtējumā ir piešķirta negadījumu un avāriju riskiem, kuru iespējamās sekas bija starp tiem ar Paredzēto darbību saistītajiem ietekmes jautājumiem, kas apspriesti un par ko paustas bažas Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas ietvaros. Tas saistīts ar termināļa darbības specifiku – bīstamu kravu pārkraušanu un Darbības vietas atrašanos teritorijā, ko ieskauj citi paaugstinātas bīstamības objekti.

6.4.4.2. Ņemot vērā naftas un ķīmisko produktu maksimālo apgrozījumu objektā, terminālis atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 1.marta noteikumiem Nr.131 *"Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi"* (turpmāk – Noteikumi Nr.131) kvalificējas kā augstākā riska līmeņa objekts, kam jāizstrādā rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas dokumentācija. Terminālim 2015.gadā ir izstrādāts 2005.gada 19.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.532 *"Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem"* prasībām atbilstošs drošības pārskats. Ziņojumā norādīts, ka līdz 2017.gada 1.jūnijam tiks izstrādāts jauns drošības pārskats atbilstoši Noteikumiem Nr.131. Terminālim ir arī ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu saskaņots Civilās aizsardzības plāns.

6.4.4.3. Spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 90.punkts noteic, ka paaugstinātas bīstamības objektus, bīstamo kravu pārvadājumu infrastruktūras objektus, kā arī tādus objektus, kuru avārijas ietekmē var palielināties vai rasties blakus esošo objektu rūpniecisko avāriju riska iespēja, var pārbūvēt vai atjaunot, ja pārbūves vai atjaunošanas rezultātā netiek palielināts šo objektu rūpniecisko avāriju risks vai šādas avārijas sekas, proti, plānotās darbības rezultātā netiek palielinātas Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktās ierobežojuma zonas. Saskaņā ar Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 75.punktu AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* ir noteikta 100m ierobežojumu zona.

6.4.4.4. Lai novērtētu, vai Paredzētās darbības rezultātā netiks palielināts termināļa rūpniecisko avāriju risks, Ziņojumā iekļauts gan esošās termināļa darbības avāriju riska novērtējums,

gan arī Paredzētās darbības rezultātā plānoto izmaiņu riska analīze un iespējamie avāriju scenāriji. Riska novērtējumā kā galvenie riska objekti terminālī iekļautas dzelzceļa cisternu noliešanas estakādes, sūkņu stacijas, rezervuāru laukumi, tankkuģu uzpildes piestātnes, dzelzceļa pievedceļi un dabasgāzes apgādes sistēma. Katrā tehnoloģiskajā objektā noteikti tipiskākie avārijas attīstības scenāriji, kuriem novērtēta to atgadīšanās varbūtība, kā arī aprēķināta iespējamo avārijas seku potenciālās nelabvēlīgās iedarbības izplatība. Avārijas seku izplatības novērtēšanai un kvantitatīvā riska analīzes sagatavošanai izmantota Nīderlandes kompānijas TNO industriālās un ārējās drošības departamenta izstrādātā avāriju seku iedarbības izplatības modelēšanas datorprogramma *Effects9* un individuālā riska analīzes datorprogramma *Riskcurves9*. Veicot avārijas seku modelēšanu, kā kritērijs iedarbības uz cilvēku raksturošanai avārijas gadījumā lietota 1% letalitātes iedarbība uz cilvēku.

6.4.4.5. Ziņojumā novērtēts, ka naftas produktu galvenā bīstamība noplūdes gadījumā ir to aizdegšanās iespēja, kas tūlītējas aizdegšanās gadījumā saistāma ar peļķes ugunsgrēka attīstību. Tālākā siltumstarojuma nelabvēlīgā iedarbība sagaidāma uzglabāšanas rezervuāra visa satura izplūdes un aizdegšanās gadījumā. Novērtēts, ka Ezera ielai esošo rezervuāru avārijas gadījumā siltumstarojuma iedarbība varētu radīt apdraudējumu arī ārpus objekta teritorijas, taču tas saistīts ar avārijas situācijām jau esošajos rezervuāru laukumos, kas izvietoti tuvāk termināļa robežai, nevis ar Paredzētās darbības ietvaros plānotajiem objektiem. Jaunbūvējamo objektu avāriju seku tiešās iedarbības aprēķini liecina, ka avāriju gadījumā 1% letālā siltumstarojuma iedarbības izplatība neradīs cilvēkam un būvēm bīstamu tiešā siltumstarojuma iedarbību ārpus uzņēmuma teritorijas.

6.4.4.6. Izmantojot individuālā riska novērtēšanas pieeju, kas vienlaicīgi ņem vērā abas riska komponentes, proti, gan avārijas varbūtību, gan šādas avārijas seku iedarbības izplatību, Ziņojumā novērtēts, ka objekta darbības risks gan pirms, gan pēc Paredzētās darbības ārpus uzņēmuma teritorijas nepārsniedz akceptējama riska līmeni – ārpus termināļa teritorijas gan pirms, gan pēc Paredzētās darbības individuālā riska pakāpe ir ar kārtu 10^{-9} jeb tiek radīta nenozīmīga riska zona. Nelielai zonai starp termināļa teritoriju un Ezera ielu riska līmenis novērtēts ar kārtu 10^{-8}, un tā uzskatāma par pieļaujamu riska zonu, kurā atbilstoši Ziņojuma autoru vērtējumam nav izvirzāmi papildus nosacījumi attiecībā uz bīstamo objektu izvietojumu. Atbilstoši Ziņojumā novērtētajam individuālā riska pakāpe termināļa teritorijā pēc Paredzētās darbības realizēšanas palielinās ap dzelzceļa noliešanas estakādēm, sasniedzot individuālā riska pakāpi galvenokārt 1×10^{-7}, vietām 1×10^{-6}.

6.4.4.7. Notiekot avārijai objekta tehnoloģiskajās iekārtās, iespējama arī šīs avārijas seku nelabvēlīga iedarbība uz blakus esošām tehnoloģiskām iekārtām. Ziņojumā novērtēts, ka termināļa iekšējās domino efekta avārijas pamatā varētu būt saistītas ar ugunsgrēka pāreju no vienas tehnoloģiskās iekārtas uz otru, un pēc seku apjoma par lielāko domino efekta avāriju uzskatāma vairāku vienā apvaļņojumā esošu rezervuāru ugunsgrēks, jo šādas avārijas rezultātā degošie naftas produkti neietilps apvaļņojumā un izplatīsies lielā teritorijā. Ziņojuma autori ir apzinājuši faktorus, kas viena tehnoloģiskā objekta avārijas gadījumā nodrošina iespēju aizsargāt blakus esošos objektus, un Ziņojumā ir ietverti riska samazināšanas pasākumi:

6.4.4.7.1. Jaunbūvējamiem objektiem paredzētas noplūžu savākšanas un ierobežošanas konstrukcijas ar atbilstošu ietilpību, lai uztvertu avāriju gadījumā sagaidāmā izplūdušā produkta apjomu. Augstāks apmalojums vai citas efektīvākas noplūžu uztveršanas sistēmas netiek paredzētas dzelzceļu cisternu noliešanas estakādē, jo tūlītējs dzelzceļa cisternas izplūdes scenārijs novērtēta kā netipiska situācija.

6.4.4.7.2. Personāla atlase un apmācība, atbilstoša procesa vadības, uzraudzības un drošības sistēma.

6.4.4.7.3. Ugunsdzēsības un avārijas seku likvidēšanas aprīkojums atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

6.4.4.8. Termināļa apkārtnē atrodas rūpnieciskie objekti, kas nodarbojas ar dažādu, tai skaitā arī bīstamo kravu, kā, piemēram, naftas un citu ķīmisko produktu transportēšanu, uzglabāšanu un pārkraušanu. Kā bīstami objekti, kas varētu apdraudēt Darbības vietu vai izraisīt rūpniecisko avāriju risku Ziņojumā norādīti:

6.4.4.8.1. Dzelzceļa līnijas *"Zemitāni – Skulte"* dzelzceļa posms *"Mangaļi – Ziemeļblāzma"* ~70m attālumā no Darbības vietas, pa kuru tiek veikti pasažieru un kravu, tajā skaitā bīstamo vielu pārvadājumi.

6.4.4.8.2. SIA *"Elme Messer L"*, kas piekļaujas terminaļa teritorijai tās D pusē un veic tehnisko gāzu (galvenokārt skābekļa un slāpekļa) balonu uzpildīšanu un realizāciju. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam SIA *"Elme Messer L"* plāno pārcelt savu darbību uz citu teritoriju.

6.4.4.8.3. SIA *"Pro Gāze SNGB"*, kas piekļaujas terminaļa teritorijai tās D pusē un veic sašķidrinātas gāzes pieņemšanu no dzelzceļa cisternām, uzglabāšanu un uzpildīšanu autocisternās vai gāzes balonos.

6.4.4.8.4. AS *"Rīgas kuģu būvētava"*, kas atrodas ~240m uz R, otrā pusē Mīlgrāvim, kur tiek veikts kuģu remonts un būvniecība. Kā tipiskākais avārijas veids šajā uzņēmumā Ziņojumā pieņemts liela apjoma ugunsgrēks dokā.

6.4.4.8.5. SIA *"Vega Stividors"*, kas piekļaujas terminaļa teritorijai Z pusē un kur atrodas noliktavas dažāda veida produkcijas uzglabāšanai. Starp Darbības vietu un SIA *"Vega Stividors"* teritoriju praktiski nav atdalošu konstrukciju un ugunsgrēka gadījumā liesmas var pārvietoties no viena uzņēmuma uz otru.

6.4.4.9. Kā tuvākais bīstamais objekts Ziņojumā novērtēts SIA *"Pro Gāze SNGB"*. Darbības vieta atrodas Rīgas teritorijas plānojumā noteiktā SIA *"Pro gāze SNGB"* 500m ierobežojumu zonā. Ziņojumā norādīts, ka plānotie objekti atrodas ārpus SIA *"Pro gāze SNGB"* 100m drošības aizsargjoslas, kas noteikta ar Aizsargjoslu likumu. Birojs salīdzinot Ziņojumā iekļauto 2.6.1. attēlu *"AS "B.L.B. Baltijas termināls" esošie apgrūtinājumi"* un Rīgas teritorijas plānojuma grafisko daļu *"Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu aprobežojumi"*, kur norādīta SIA *"Pro Gāze SNGB"* 100m aizsargjosla ar plānoto objektu izvietojuma shēmu, secina, ka vismaz viens no plānotajiem rezervuāriem (Nr.15) daļēji plānots SIA *"Pro Gāze SNGB"* 100m aizsargjoslā. Ziņojumā norādīts, ka, pamatojoties uz veiktajiem aprēķiniem, AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* tiešā veidā neapdraud SIA *"Pro Gāze SNGB"* tehnoloģijas drošību, tomēr AS *"B.L.B. Baltijas termināls"* var kalpot kā faktors, kas ietekmē SIA *"Pro Gāze SNGB"* tehnoloģijā notikušās avārijas apmērus. Vistuvāk SIA *"Pro Gāze SNGB"* teritorijai atrodas Darbības vietā jau esoši objekti – dzelzceļa estakāde Nr.1, dzelzceļa pievedceļi uz šo estakādi un sūkņu stacija Nr.4. Pamatojoties uz avāriju seku modelēšanas rezultātiem, Ziņojumā novērtēts, ka iepriekš minētajos tuvākajos objektos modelēto avāriju (ugunsgrēku) seku izplatība nevarētu sasniegt SIA *"Pro Gāze SNGB"* tehnoloģiju.

6.4.4.10. **Vadoties no avāriju riska samazināšanas nepieciešamības, Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir norādāmi nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

a) Paredzētā darbība ir pieļaujama vienīgi nodrošinot normatīvajos aktos, tajā skaitā Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā un apbūves noteikumos noteikto prasību ievērošanu.

b) **Ierosinātājai jānodrošina Ziņojumā ietverto vai efektivitātes ziņā līdzvērtīgu pasākumu realizācija negadījumu un avāriju, kā arī to seku izplatības novēršanai un mazināšanai.**

c) **Ņemot vērā Ziņojumā prognozētās iespējamās avārijas un to sekas katrā no tehnoloģijām, jānodrošina organizatoriskie un tehniskie pasākumi, lai nepieļautu to nelabvēlīgu ietekmi uz blakus esošajiem objektiem un tehnoloģiskajiem procesiem.**

d) **Ierosinātājai atbilstoši Noteikumiem Nr.131 jāizstrādā drošības pārskats un Civilās aizsardzības plāns. Drošības pārskatā iekļaujama informācija atbilstoši Noteikumu Nr. 131 3. un 4. pielikumā norādītajam un ievērojot citu vides, darba, veselības, civilās aizsardzības un ugunsdrošības jomas reglamentējošo normatīvo aktu īpaši to, kas saistīti ar avāriju risku samazināšanu, prasības. Drošības pārskats iesniedzams Birojā ne vēlāk kā četrus mēnešus pirms pārbūvējamo un jaunbūvējamo iekārtu un būvju ekspluatācijas sākšanas.**

e) **Drošības pārskatā nepieciešams norādīt to normatīvo aktu (tai skaitā standartu) un dokumentu sarakstu, uz kuriem pamatojoties projektētas un tiek būvētas vai pārbūvētas Ziņojumā paredzētās iekārtas un būves. Uzsverams, ka ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijai un ugunsdzēsības sistēmai jāatbilst Noteikumu Nr. 238, Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumu Nr. 326 *"Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-15 "Ūdensapgādes būves""* un Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumu Nr. 333 *"Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība""* prasībām.**

f) **Izstrādājot darba aizsardzības plānu, kas visus būvniecības dalībniekus nodrošinās ar nepieciešamo darba aizsardzības informāciju atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 25. februāra noteikumu Nr. 92 *"Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus"* prasībām, nepieciešams ņemt vērā arī iespējamās nevēlamās ietekmes avārijas noplūdes, sprādziena vai ugunsgrēka gadījumā AS *"B.L.B. Baltijas Termināls"* esošajās tehnoloģiskajās iekārtās un būvēs.**

g) **Nepieciešams precizēt un konkretizēt riska faktorus, kas norādīti Ziņojuma 4.1.1. apakšnodaļā, katrai būvei vai iekārtai atsevišķi, norādot arī riskus būvju demontāžas gaitā. Par iepriekšminētajiem konkretizētajiem riska faktoriem sniegt informāciju arī drošības pārskatā.**

h) **Būvniecības laikā īstenojami piesardzības un avāriju riska samazināšanas pasākumi, ņemot vērā precizētos riska faktorus un īpašu uzmanību pievēršot Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 *"Ugunsdrošības noteikumi"* (turpmāk – Noteikumi Nr. 238) prasību ievērošanai, kā arī, ierobežojot ugunsbīstamo darbu veikšanu un likvidējot, pārvietojot vai norobežojot iespējamos aizdegšanās avotus un citādi samazinot riska faktorus, lai nepieļautu rūpnieciskas avārijas izraisīšanos un ņemot vērā, ka AS *"B.L.B. Baltijas Termināls"* tehnoloģisko iekārtu ekspluatācija būvniecības darbu laikā netiek pārtraukta, vai arī paredzot atsevišķu tehnoloģisko iekārtu darbības pārtraukšanu.**

i) **Ugunsdzēsības aparātiem un citiem nepieciešamajiem līdzekļiem jābūt pietiekamā daudzumā un arī celtniekiem jābūt apmācītiem rīkoties ar šiem aparātiem (Noteikumu Nr. 92 32. punkts). Nepieciešams veikt būvuzņēmēju uzraudzību par riska samazināšanas pasākumu izpildi un reģistrēt būvuzņēmēju darbinieku kļūmes, kā arī analizēt šīs kļūmes, lai nepieļautu to atkārtošanos un novērstu avāriju izraisīšanos.**

j) **Projektējot un uzstādot rezervuārus, jāņem vērā Ministru kabineta 2006. gada 25. aprīļa noteikumu Nr. 339 *"Noteikumi par prasībām bīstamo ķīmisko vielu un ķīmisko preparātu (produktu) uzglabāšanas rezervuāru projektēšanai, uzstādīšanai, par to atbilstības novērtēšanas kārtību un tirgus uzraudzību"* prasības un attiecīgo prasību izpildei piemērojamie standarti.**

k) **Esošo būvju un iekārtu demontāžas laikā ievērojama piesardzība un drošas darba metodes nolūkā nepieļaut papildus piesārņojuma izplatību un tā migrācijas paātrināšanos, pie nepieciešamības savlaicīgi plānojot un realizējot sanācijas pasākumus.**

Novērtējot kopumā, Ziņojumā ir vērtēti iespējamie Paredzēto darbību limitējošie faktori: pieejamā platība jaunu objektu izvietošanai, dzelzceļa stacijas *Mangaļi* jauda, grunts piesārņojums, infrastruktūras un resursu pieejamība, produktu īpašības un riska faktori, galarezultātā Ziņojumā nekonstatējot izslēdzošus faktorus darbības realizācijai. Dzelzceļa stacijas *Mangaļi* norādītā jauda (3650 vilcienu sastāvu apkalpošana gadā), sniedzot pakalpojumus ne tikai AS *"BLB.termināls"*, bet arī citiem sadarbības partneriem, kas atrodas Tvaika un Ezera ielas rajonā, Biroja vērtējumā var kļūt par ierobežojošu apstākli nākotnē, ja kravu apgrozījums tiktu palielināts arī citos termināļos. Savukārt Rīgas pilsētas un Brīvostas dzelzceļa pārvada un satiksmes infrastruktūras attīstības projektu iespējami savlaicīga realizācija ļautu ievērojamā mērā uzlabot situāciju satiksmes sastrēgumu pie slēgtām dzelzceļa pārbrauktuvēm mazināšanai, kas ir nozīmīgs traucējošs apstāklis pašlaik. Kopumā secināms, ka naftas produktu termināļa Paredzētā darbība plānotās pārbūves rezultātā, ievērojot paredzētos ietekmju samazināšanas un piesardzības pasākumus, kā arī Biroja izvirzītās prasības, nerada papildus tādas ietekmes vides aizsardzības kontekstā, kas būtu izslēdzošas normatīvo aktu pārkāpšanas aspektā, vienlaicīgi ir nepieciešams sistemātiski turpināt un realizēt virkni piesardzības un monitoringa pasākumu, kā arī rūpīgu un detalizētu darbu plānošanu un precīzi reglamentētu un atbilstoši uzraudzītu demontāžas, teritorijas sagatavošanas un būvniecības, kā arī ekspluatācijas darbu veikšanu salīdzinoši blīvi apbūvētās un esošo darbību ieskautās teritorijās, kurās jau tiek veiktas darbības ar bīstamām vielām. Tādēļ Biroja vērtējumā papildus jau iepriekš norādītajiem aspektiem, ļoti būtiska ir darba drošības pasākumu plānošana un ievērošana visos ar Paredzēto darbību saistītajos etapos, lai nepieļautu negadījumus, vai ja tādi notiktu, nepieļautu to eskalāciju. Tāpat smaku piesārņojuma sistemātiska uzraudzība un iespējami savlaicīga darbu veikšana to mērķtiecīgai samazināšanai, izbūvējamo tvaiku savākšanas iekārtu atbilstošai ieregulēšanai un sistemātiskai un drošai lietošanai ir ļoti būtisks un obligāts priekšnoteikums Paredzētās darbības realizācijai, izvēloties jebkuru no piedāvātajām tvaiku attīrīšanas alternatīvām.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi uz vidi un vērtējuma trūkumiem. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21.panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli, un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteikto, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama.

Direktors A. Lukšēvics

2017.gada 30.maijā